

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy hóra 3 P. negyedévre 9 P.
Egyes szám ára hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Fia-óhivatal Kossuth-utca 3. szám, I. emelet.

Felelős szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség: József kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Kiadóhivatal: 1-41.
Szerkesztőség: 3-48. — (éjjel 8-37.) Nyomda 3-47

Bethlen István gróf ma délelőtt érkezik Debrecenbe

Az egész ország osztatlan érdeklődéssel tekint a miniszterelnök vasárnapi programbeszédére - A választó kerületek túlnyomó többségében már az ajánlásoknál eltukott az ellenzék

A miniszterelnök debreceni programja

Az Egységspárt tizenháromezer ajánlásával szemben még a szükséges aláírásokat sem tudta megszerezni az ellenzék

A debreceni választási mozgalom legnevezetesebb napja ma érkezett el, amikor Magyarország miniszterelnöke, gróf Bethlen István Debrecenbe jön a hazafias választók közé, hogy mint a város képviselőjelöltje programot adjon további működésének céljairól. Ennek a látogatásnak céljainak magasán kiemelkedik a sablonos programbeszédnek közül, mert hiszen Bethlen István fizetéses miniszterelnöksége, az országmentő és nemzetépítő alkotások hosszú sorozata magukban véve is olyan hatalmas programot jelentenek, amelyekkel Debrecen minden magyar érzésű polgára épügetisztában van, mint az egész nemzeti közvélemény.

Bethlen István gróf nagyszerű egyénisége azért vált ki Debrecen lakosságából olyan őszinte lelkesedést, hogy mai fogadtatása valóságos ünnepnapja lesz a városnak. A baloldali ellenzék minden mesterkedése ellenére is Debrecen hazafias társadalmának egységes tömegében sorakozik fel Bethlen zászlaja alá, hogy szívvel-lellekkel, a kormányfó iránt érzett szeretettel vigye diadalra a debreceni választás tiszta lobogóját, amely a nemzeti feltámadásnak egyetlen őszinte hirdetője.

A jobboldali listának győzelmes útja ma és holnap fog elérkezni ahhoz a lendülethez, mely Bethlen István gróf, dr. Ruffly Varga Kálmán és többi jelölt-társai nevével véglegesen eldőnti ennek a választásnak a sorsát. Ezen az oldalon nincs szükség korteskedésre, nincsen szó szoros értelemben vett választási harcokról; ez a fogadtatás s a látogatásnak eseményei fölébe emelkednek a politikai indulatoknak s egy valódi ünnepnap fényével, melegségével árasztják el a lelket.

Bethlen István grófot, aki ma délelőtt érkezik Debrecenbe, ennek az igazságnak és erkölcsi erőnek tudatában, tisztelettel és szeretettel köszöntjük, arra kérve a debreceni magyar polgárság min-

den tagját, hogy ne csak a programbeszédet hallgassa meg, de érezze át és értékelje is azt a programot, amely a miniszterel-

nök tízéves munkásságában a magyar nemzeti újjáépítés s a revízióhoz való közeledés terén már nagyrésztben meg is valósult.

Bethlen István gróf Debrecenben

Mint ismeretes, Bethlen István gróf miniszterelnök, az Egységspárt debreceni listavezetője ma, szombaton reggel 8 óra tájban indul el autóján Budapestre és körülbelül 11 órakor érkezik kíséretével együtt Debrecenbe. A Budapestre érkező miniszterelnököt dr. Hadházy Zsigmond főispán a hajdusoboszlói országúton a Debrecen határát jelző vámsorompónál várja autójával, majd az Arany Bika előcsarnokában dr. Ruffly Varga Kálmán felsőházi tag, akadémiai igazgató fog üdvözlő beszédet mondani. A miniszterelnök debreceni tartózkodása alatt az Arany Bika-szállodában fog lakni s még ma délben látogatásokat tesz az egyházak fejeinél: dr. Baltazár Dezső református püspöknél, dr. Lindenberg János apostoli kormányzó-nál, Papp Gyula gör. kath. szentszéki tanácsosnál és Rapos Viktor evangélikus lelkésznel.

Délben dr. Vásáry István polgármester látja ebédet, majd meglátogatja a Déri Múzeumot, délután pedig a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége és az összes debreceni nőegyletek által tiszteletére rendezett foglalt-délutánon vesz részt.

Megsemmisítő többsége van az Egységspártnak

Jelentette már a Debreceni Ujság—Hajdúföld tegnapi száma, hogy a Debrecenben megindult választási küzdelem már eddig is nagy sikert hozott az Egységspárt zászlajának, mely Magyarország miniszterelnökének programját hirdeti. A pénteki nap folyamán átrevideálták az aláírásokat s ebből megállapítható, hogy a jobboldali lista tizenkétezerkilencszázhat pontos aláírással rendelkezik. A Bethlen-listának sikerét mi sem jellemzi jobban, mint az a kétségbeesett hadakozás, mellyel az ellenzéki sajtóorganumok, főként a

Hegymegi-párti lapocskák igyekeznek a baloldal számára hangulatot kelteni. Ezzel szemben az Egységspárt teljes csendben, a hazafias tömegek őszinte lelkesedésével kísérve dolgozik s népszerűségének ékes dokumentumát szolgáltatja az a feltűnő számarány, mely a jobboldal és a balpártok aláírásai között mutatkozik.

Amíg ugyanis a Bethlen-párti listának 12,906 aláírása van, addig a függetlenségi ál-jelszavakkal korteskedő Hegymegi-csoport még kétezer aláírást sem tudott a legkeservebb áldozatok árán sem összeszedni. Csaknem így

van a szociáldemokrata pártnál, amely 2800 aláírást gyűjtött.

A szociálistáknak kevesebb szavazóik lesz, mint a listáknak

A köztudatban eddig az volt elterjedve, hogy a szociáldemokrata párt aláírásgyűjtéséből csaknem pontosan következhetni lehet a választás eredményére, amennyiben sem több, sem kevesebb szavazat nem szokott lenni, mint amennyien aláírják az íveket. — Debrecenben ezuttal nem így áll a helyzet. A szélsőbaloldaliak ugyanis 2800 aláírást gyűjtöttek

Este fél nyolc órakor Bethlen István gróf dr. Hadházy Zsigmond macsi birtokára utazik, ahol a kastélyban szükkörű vacsora lesz.

A miniszterelnök vasárnapi programja

A miniszterelnök vasárnap autóján Debrecenbe s a programbeszéd délelőtt 11 órakor kezdődik az Arany Bika-szálloda dísztermében. A programadás iránt oly rendkívüli az érdeklődés, hogy az Egységspárt vezetősége kétszáz székllel többet állíttatott be a díszterembe s az ülőhelyeket pénteken délig ennek ellenére is szétkapkodták. Délután már ülőhelyet nem lehetett kapni s az Egységspárt irodájában mindössze néhány állóhely áll még a közönség rendelkezésére.

Bethlen István programbeszédét, mint azt már jeleztük, megafonok fogják közvetíteni az Arany Bika előtti térségre. Délben félkettőkor az Arany Bika éttermében társasbéd lesz. A bankett jegyek iránt szintén óriási az érdeklődés s a kétpengős jegyeket, minthogy azokból már csak igen kevés van, ma déli egy óráig lehet kiváltani. Egy óra után több bankett jegyet már nem adnak ki.

16 oldalas lap ára 10 fillér

eddig, ebből azonban másfélezret Gombosi Zoltán iratott alá a magán-tisztviselőkkel, mint a magánalkalmazottak egyesületének elnöke. Így valószínű, hogy a Gombosi által körözött íveket tömegesen írták alá olyanok, akik semmiféle politikai közösséget nem éreznek a forradalmi elemekkel.

Erdekes felemlíteni azt a hírt, amely szerint a Hegyemegyi-párt oldaláról tegnap délutántól kezdve 50 fillerről egy pengőre emelték fel az aláírások „tiszteletdíj”-át.

Ma délután lesz a rendezők értekezlete

A vasárnapi programbeszéd előkészületei javában folynak s az Egységspárt igazgatósága ezúton kéri a karszatagos rendezőket, hogy ma, szombaton délután 6 órakor jelenjenek meg sürgős értekezletre. Ezen az értekezleten fontos utasításokat fognak kiadni s így kéri a rendezőséget, hogy annak tagjai kivétel nélkül jelenjenek meg.

Fagylalt délután Bethlen gróf tiszteletére

Debrecen város különböző szervezetekbe tömörült asszonyai — mint már jeleztük — gróf Bethlen István miniszterelnök személyével kapcsolatosan kedves elhatározásra jutottak. Elhatározták, hogy a Debrecenben tartózkodó miniszterelnök tiszteletére június 13-án, szombaton délután fagylalt-délután rendeznek, amire gróf Bethlen Istvánt meghívják. A miniszterelnök a meghívást elfogadta s a fagylalt-délutánon kíséretével együtt résztvesz.

A rendező-bizottságtól nyert értesülésünk szerint erre a fagylalt-délutánra külön meghívót senkinek nem küldenek, arra a város asszonyait minden külön hívás nélkül szívesen látják s szeretettel hívják. Az összejövétel színhelye az Arany Bika éttermei és üvegterme. A miniszterelnök és kísérete szombaton délután fél 5 órakor érkezik a fagylalt-délutánra, ahol a helyi nőegyesületek elnökei fogadják. Kéri a rendezőség a résztvevőket, hogy a magas vendégségekre és fogadásra helyeiket 4 órakor már foglalják el. A fagylalt-jegy ára 1 pengő. A jegyeket a rendezőség a helyszínen is árusítani fogja.

Meghívók és értesítések

Meghívó. A „Debreceni Egységspárt” 35. sz. körzete 13-án (szombaton) este 8 órakor a Cegléd-utcai Szabó-féle vendéglőben ismerkedési és választmányi ülést tart, amelyre a körzetből minden választópolgárt tisztelettel meghív és elvár az elnökség.

Körzeti értekezlet. Június 11-én tartotta értekezletét a 2. számú körzet a Galgóczy-féle vendéglőben. A körzet tagjai hatalmas számban jelentek meg és lelkes éljenzéssel fogdták a megjelent képviselőjelöltek. Dr. Medveczky Károly nyitotta meg az értekezletet. — Ezután dr. Radó kamarai titkár ismertette politikai nézeteit. Majd Benedek Sándor főmérnök, Bessenyei Gyulaasztalosmester és vitéz dr. Dávid Géza kereskedő mondott izzó hazafiai lelkesedéstől áthatott, szívet, lelket kielégítő beszédet. A jelenlévők lelkesedése hatalmas ovációkban mutatkozott, amikor lelkesen éljenzték a jelöltek. Ezzei a „Debreceni Egységspárt” 2. sz. körzete bizonyosságot tett politikai véleményéről.

Ertesítés. A „Debreceni Egységspárt” 19. sz. körzeti értekezletén ma

este nem lesz megtartva. E hó 17-én a 28. 21. és 22. körzettel a Papolczy féle vendéglőben Böszörményi ut 7. sz. alatt tartjuk meg. Körzetelnökség.

Ertesítés. A „Debreceni Egységspárt” 7, 8, 9 és 10. számú körzeteinek 1931 június 13-án (szombaton) este 7 órakor a Görög József féle vendéglőben Péterfia-u 55. sz. alatt tartandó társasvacsoráját később meghatározandó és sajtó útján is közlendő időben a nevezett helyen tartjuk meg. Körzetek elnöksége.

Meghívó. A „Debreceni Egységspárt” 19, 20, 21. és 22. körzeti bizottságai 17-én este 7 órakor a 21. körzet hivatalos helyiségében (Papolczy-féle vendéglőben) Böszörményi ut 7. sz. alatt közös értekezletet tartanak. Az értekezleten megjelennek a jelöltek és beszédet mondanak. Tekintettel az értekezlet fontos tárgyára, a mélyen tisz-

Tejjes erővel folyik országsszerte a választási küzdelem

Budapest, június 12.

Mozgalmas vasárnapja lesz a pontikai életnek, mert ugyszólván az ország minden kerületében programbeszédet hangzanak el a kormánypárti és az ellenzéki jelöltek részéről is. A beérkezett jelentések megállapítható, miszerint az ország választópolgárságának óriási többsége a legnagyobb lelkesedéssel és bizalommal támogatja Bethlen István gróf politikáját és azok a jelöltek, akik az egységspárt programjával léptek fel az egyes kerületekben, igen nagy többséggel kerülnek majd be az új képviselőházba.

A baloldal kudarc

Az ellenzéki oldalon szünet nélkül tart a tendenciózus hírek terjesztése. Vonzó program helyett kitalált sérelmek hangoztatásával akarják a maguk táborába csábítani a választókat, hivatalos terrorról, meg nem engedett erőszakos eszközök alkalmazásáról mesélnek, noha a közönség a maga szemével győződhetik meg mindezeknek a kitalált voltairól.

Szerintük megbocsáthatatlan bűn és tulkapás, ha valaki a kormánypárti jelölt számára ajánló aláírásokat mer gyűjteni és preszsióról, visszaélésekről kiabálnak, ha az ajánlóit be merik vinni például egy pénzintézet helyiségébe. Persze csak a kormánypárti ivvel van baj, mert az ellenzéki iv aláírása nem korteskedés, hanem odaadó hazafiság. És nem szünek meg a rémhírek sem az adóemelésről és a tisztviselői fizetések leszállításáról, bár a legilletékesebb helyen ismételt tendenciózus hazugságnak bélyegezték ezeket a híreszteléseket.

A fegyver azonban ezúttal visszafelé sült el: a választóközönség már annyiszor tapasztalta az ellenzéki hangulatkeltések merőben kitalált voltait és annyiszor

Doumergue elnök bucsuja a francia kormánytól

Páris, június 12.

Az Elysée palotában ma délelőtt volt az utolsó minisztertanács, amelyen Gaston Doumergue, a távozó köztársasági elnök elnököl. Laval miniszterelnök a kormány és az egész ország nevében megleghangon bucsuztatta el az elnököt.

Doumergue meghatottan kö-

telt párthiveinket ezúton tisztelettel meghívjuk s megjelenésüket külön is kérjük. Hazafias üdvözléssel a 19, 20. és 21. körzetek elnöksége.

A „Debreceni Egységspárt” 35. körzeti választmánya június 13-án este 8 órakor körzeti választmányi ülést tart, melyre a választmányi és körzeti tagokat tisztelettel meghívja és feltétlenül elvárja az elnökség.

Választási hír Hajdúvármegyéből

Hajdunádudvaron Petry Pál kultuszállamtitkár a kerület hivatalos jelöltje, aki iránt nagymértékben nyilvánul meg a kerület bizalma. Az ajánlási íveket 11 ezer választó közül eddig több, mint 6500 írta alá. Petry Pál megválasztása biztosra vehető.

csalódott a nagyhangú ígéretekben, hogy teljesen tisztában van a frázisok és ígéretek igazi értékével.

Az eddigiek szerint legalább nyolcvan olyan kerület lesz, ahol ellenzéki jelölt még a szükséges ajánlások megszerzéséig sem tud eljutni s így a választásban már nem is vehet részt, nem azért, mert hivatalos szervek elnyomnák, hanem azért, mert politikája nem kellett a választóknak.

Programbeszéd

Bethlen István gróf miniszterelnökön kívül, akinek programbeszédére elé az ország közvéleménye a legnagyobb várakozással tekint, vasárnap mond programbeszédet Budalános kereskedelmi miniszter Békéscsabán. Zsitvay Tibor igazságügyminiszter Kecskeméten, vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter Hajoson, Vargha pénzügyi államtitkár Pécsen, Lázár Andor honvédelmi államtitkár Szentesen, továbbá Almássy László Szentendrén, Ernszt Sándor, Czettler Jenő és a keresztény gazdasági párt több más vezető tagja is beszél vasárnap a választókhoz.

— Gróf Bethlen István miniszterelnök a nagyerdei levele versenyen és sportbemutató. Vasárnap délután 4 órai kezdettel a DTE nagyerdei sporttelepén rendezi meg a Testnevelési Bizottság ezévi levele versenyét, melyet az elmaradt testnevelési kongresszus reprezentáns tornászbemutató számaival bővít ki. A bizottság ily módon óhajta Debrecen sportját minden vonatkozásában a miniszterelnök előtt bemutatni, aki kíséretével meg fog jeleni a sportünnepélyen. Ez a minden tekintetben gondosan összeállított sportünnepély — hisszük, alkalmas lesz arra, hogy minden debreceni sportoló álmát a debreceni „Sportstadion” megvalósítását egy nagy lépéssel vigye majd előre. Részletes programot a holnap számunkba közöljük.

Rendelei készül a gyógyszerek forgalmáról

Budapest, június 12.

A kereskedelmi és népiéleti minisztériumban rendes tervezetet készítenek a gyógyszerek, gyógyárak és márgék kereskedelmi forgalmáról, valamint a gyógyszerárak kereskedelmi tevékenységéről. Az első tervezet létesítéséhez kötött iparrá nyilvánítja a gyógyszer- és mérgeáru kereskedést, a rendelet szerint gyógyszer a kereskedelmi forgalomban ezentúl csak gyógyszerészek és gyógyszerkereskedők adhatnak el.

A másik tervezet szerint a gyógyszerészek pipere eszközöket nem árusíthatnak.

Érettségi vizsgálat a női felső kereskedelmi iskolában

Goóts Mihály a szolnoki városi felső kereskedelmi iskola igazgatójának és dr. Radó Rezső kir. tanácsos, kamarai főtitkár elnökletével tegnap fejezték be a női felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatot. Az eredmény kiváló, amennyiben a vizsgálatra jelentkezett 35 tanuló közül teljesen felelt meg 9 (26%) és pedig Batiz Margit, Blumenstein Edit, Csillag sári, Hirn Edit, Lóvi Olga, Süsskind Gizella, Uzonvi Róza, Weisz Erzsébet és Weisz Magda (szinjeles). Jól felelt meg 10 tanuló (29%) és pedig Bartos Margit, Dukász Gizella, Kövesi Iolán, Mandel Anna, Noviczky Ilona, Szilágyi Mária, Szűcs Mária, Tartally Mária és Trébits Ilona. Tizenkét tanuló megfelelt.

Elhunyt hírlapíró

Ufalussy Gyula hírlapíró, aki két éven keresztül Debrecenben is működött mint a „Tiszántúli Hírlap”, majd a „Debreceni Polgár” munkatársa, váratlanul elhunyt. Már hónapok óta alkalmazás nélkül volt s nemrégiben visszatért Debrecenbe. Tegnapelőtt éjszaka felkereste az egyik debreceni szerkesztőséget s ott hirtelen tüdővérzést kapott. Az előhívott mentők beszállították a köz-kórházba, ahol már a leggondosabb ápolással sem lehetett megmenteni az életnek. Péntekre virradó éjjel meghalt. Ufalussy Gyula szervezetét az újságírói léttel szövűttárog megfeszített munka örölte fel. Temetéséről, amely hétfőn délután lesz, az Újságírók Egyesülete gondoskodik.

NYARON

a világ közvéleménye szerint Budapest a legszebb város. Az itt lévő

BRISTOL SZALLODA

új rendszere a közönség tetszését megnyerte,

Napi 12 P-ért kaphat — a szoba fekvésétől függően — lakást és elsőrendű teljes ellátást. — Jöjjen, próbálja meg és mindig csak hozzánk fog szállani.

BRISTOL SZALLODA

Budapest—Dunakorzó.

A Margit strandfürdő állandóan nyitva!

Idény és havi bérletjegyek felnőttek és gyermekeknek nagyon kedvezményes áron válthatók

Izgalom az angol sajtóban a jóvátételi válság és a békerevizio kérdése körül

London, június 12. Az angol heti folyóiratok izgatottan tárgyalják a fenyegető jóvátételi válság megoldási nehézségeit. Több nagyfotósággal kiemelték a világ jelenlegi bajainak okát a békeszerződések tarthatatlanságában feltevéleiben találják. Az

egyik legtekintélyesebb konzervatív hetilap a jóvátételi kérdéssel foglalkozva azt írja, hogy Németországon csak a német-osztrák vámuunió segíthetne. Ha ezt eltiltanák, akkor Németország helyzete reménytelen volna. Anglia ebben az esetben Né-

metországgal közösen a békeszerződések revízióját követelhetné. Ez esetleg felborítással fenyegetné ugyan a népszövetséget, de minden más lépés még kockázatosabb volna. Választani kell a békeszerződések biztonsága, vagy Európa biztonsága között.

Evi jelentőségi döntést provokálnak ki a vitézek és kiszolgált altisztek alkalmazása ügyében

Hajdúvármegye Hísgyűlés

Hajdúvármegye törvényhatósági Hísgyűlése pénteken délelőtt 11 órai kezdettel ülést tartott, amelyen több kisebb jelentőségű ügyet intéztek el. A tárgysorozatból kiemelkedett egy lényegtelenebb látszó pont, amely körül bizonyos fontos elvi kérdést kellett tisztázni.

Hajdúvármegye törvényhatósági Hísgyűlése pénteken délelőtt 11 órai kezdettel ülést tartott, amelyen több kisebb jelentőségű ügyet intéztek el. A tárgysorozatból kiemelkedett egy lényegtelenebb látszó pont, amely körül bizonyos fontos elvi kérdést kellett tisztázni.

Dr. Uzonyi Barna főjegyző a felelősség elutasítását javasolta, mert mint megállapította vitéz Gellén János valóban első helyen jelelték, azonban a szavazás során nem önként, hanem a legtöbb szavazatot.

Vitéz Nagy Pál ny. altábornagy nagyhatású beszédében fejtette ki, hogy ennek a törvénynek alkalmazására először most kerül sor. A törvény szerint a betöltésre kerülő állások fele a vitézeknek és az igazolvá-

nyos altiszteknek tartandó fent. Tisztázni kell azonban azt a kérdést, hogy az ilyen fenntartott állásokra lehet-e egyáltalán szavazást elrendelni, mert ha lehet, szavazni csak a jogosultak között lehet választani, illetőleg csak azokra lehet szavazni. Több felszólalás után a Hísgyűlés az előadói javaslatot fogadta el, — azonban az ülésen többen megkérdőjelezték, hogy az érdekeltek a Hísgyűlés határozatát ugyanis megfélemezik, mert így a közigazgatási bíróságtól akarnak döntést kirovokálni, hogy a törvényt miként kell alkalmazni. Ennek a döntésnek kétsége felül elvi jelentősége lesz.

A Hísgyűlés ezután több apróbb ügyet tárgyalt. Alsó és Felső-Józsa egyesített községek nevét véglegesen „Józsa” néven állapította meg. Elhatározta, hogy 5000 pengő olcsó kölcsönt szavaz meg az ebadó alaphoz a kabai vágóhid építésére és elutasította azt a felelősséget, amelyet Felső-Lajos és társai adtak be amiatt, hogy a Hajdúvármegyei városi tanácsnál a tanácsot szavazták meg a Hísgyűlésről.

A Hísgyűlés fél 12 órakor ért véget

Egy kicsapott diák vérfürdőt rendezett

a ruszcsuki gimnáziumban

Szófiából írják: A ruszcsuki gimnázium izgalmas jelenetek színhelye volt a napokban. Egy diák szörnyű vérfürdőt rendezett. Ez a fiú a 15 éves Dragoly, a gimnázium V. osztályának volt a tanulója. Valami fegyelmi vétséget követett el és ezért kicsapták. Kicsapása utáni napon óra közben hirtelen berontott az V. osztályba.

Felrohant a katedrara, egyenesen a tanárnak. Tört rántott elő és a tanárt agyonszúrta. Ezután lerohant a tanári szobába, revolverrel rántott és agyonlőtte az igazgatót. Utána még vadul lövöldözött, megölt egy kis első osztályos tanulót és többeket megsebesített. Végül rendőrök rohantak be és ők tették ártalmatlanná.

Kommunista zavargások Németországban

Szertűzet adtak a bolsevista tüntetőkre Kasselben

Berlin, június 12. A kommunista zavargások, amelyek néhány nap óta az egész birodalomban új erőre kaptak, a péntekre virradó éjszaka is folytatódott. Kasselből és Elberfeldből újabb véres utcai harcokat jelentenek. Kasselben kisebb-nagyobb kommunista-csoportok verődtek össze az utcákon és revolverlövészeket adtak le a rendőrszemekre.

A tüntetők ellen riadókézbesítésre vonult fel, amely először a levegőbe, majd a tüntetők közé lőtt. Egy né-

szárosságát halálos lövés ért. A szerencsétlen rövid idő múlva kiszemelt a kórházban. A kasseli utcai harcoknak most már három halottunk van közöttük egy 19 éves cipészsegéd, akit negyedikesmeietti lakása ablakában talált el egy eltévedt goivó. A kasseli rendőrség éjfél után nagy razziazt rendezett a városban, amelynek folyamán az összes gyanús iárokéket igazoltatták. Közel ötven tartóztatás történt.

Elberfeldben a kommunista tüntetők felszakították az aszfaltot barri-

kádokat emeltek és kidöntötték a gázlámpákat. A rendőrség megrohmozta a barrikádokat és letartóztatta a tüntetőket. Az utcai harcoknak a

péntekre virradó éjszaka hat sebesültük volt.

Berlin, június 12.

A kommunisták csütörtökön a Sportpalastban nagy gyűlést rendeztek, amelyet a rendőrség arra használ fel, hogy a teremben, valamint a környező utcákon szigorú razziazt rendezzen fegyverek után. Mindenkit megvizsgáltak és akinél pisztolyt vagy más fegyvert találtak, nyomban tartóztatták. Elfogtak azonkívül tíz kommunistát, akik röpiratokat osztogattak, amelyen arra hívták fel a munkásokat, hogy erőszakkal bukassák meg a Brüning-kormányt. A gyűlés után a kommunisták tüntető körmenetre indultak, de a rendőrség nyomban és igen erővel szétoszlatta őket.

Még az idén a parlament elé terjesztik a hadirokkant törvényt

Budapest, június 12.

A hadirokkantok küldöttsége előtt Ernst Sándor népjóléti és munkaügyi miniszter kijelentette, hogy a hadirok-

kant törvényt még ebben az évben a törvényhozás elé terjeszti. Az a törekvése, hogy a hadirokkantakat teljes mértékben kielégítse.

Kilépett medréből egy folyó és megváltoztatta a görög-bolgár határt

Athén, június 12.

A görög-bolgár határon a legutóbbi eszések következtében a Vistritska nevű folyócska, amely a két ország közötti határvonalat alkotja, kilépett medréből és elég jelentékeny görög területet hagyott bulgár oldalon. A bulgár határmenti hatóságok nem voltak

hajlandók belegyezni abba, hogy a görög hatóságok visszaállítsák a régi határvonalat. A bulgár kormány hajlandó volt Görögország követelésének jogosságát elismerni. A helyszínrre görög utászapatok érkeztek, amelyek megkezdték a folyónak régi medrébe való visszavezetését.

Kormányválság fenyeget Németországban

Berlin június 12.

A német néppárt múlt éjszakai határozata, amely a birodalmi gyűlés sűrűs összehívása mellett döntött, a kormányválság előjele. — Brüning kancellár a meghatározottabbban kijelentett, hogy lemond, ha az ellenzék a legutolsó szükségrendeletet parlamenten megvitatás céljából indítványokkal áll elő a birodalmi gyűlésen, amely hosszabb szünetre van elnapolva. Curtius birodalmi külügyminisztert és Luther dr.-t, a birodalmi bank elnökét is kinos helyzetbe hozta pártjuk határozata, amelyet kezdettől fogva elleneztek, sőt a külügyminiszter tüntetőleg eltávozott, mikor látta, hogy a párt parlamenti frakciója az ő akarata ellen fog dönteni.

Ilyen körülmények között a néppárt vezetősége szükségesnek látta nyilvánkoztatni, hogy a párthatározat nem irányul a kormány ellen, azonban Brüning kancellár megmaradt amellett, hogy ha a szeniorok tanácsa a birodalmi gyűlés összehívása mellett dönt, akkor feltétlenül lemond és ez a fenyegetőzés nem akar szívesleg lenni.

A német néppárt határozata mögött bizonyos törekvések rejtőznek. Nem akariák Brüning kancellárt lemondásra kényszeríteni, hanem keresztül akariák vinni, hogy alakítsa

át a kormányt és foglaljon állást a szociáldemokraták befolvása ellen. Legalább így mondták a párt jobbszárnyán, amely szerint Wirth belügyminisztert kiszorítani a kormányból és Curtius külügyminisztert, aki a német néppárt egyik vezetője, arra akariák kényszeríteni, hogy külpolitika iobbfelé igazodjék.

Brüning és Curtius a meghatározottabbban szembefordult ezekkel a tendenciákkal s egyikük sem akar haladni a kormány átalakításáról. Most minden azon fordul meg, hogy Schiele pártja, a maroknyi földművespárt, amely eddig ellenezte a birodalmi gyűlés összehívását és most a „merleer nyelve” a szeniorok tanácsában, nem fogja-e a német néppárt módját követni. A kancellár ma Neudeckbe utazik a birodalmi elnökhöz, hogy jelentést tegyen a belpolitikai helyzetről és a chequeri tárgyalásokról, tehát néhány napra elodázdók a lapangó válság megoldása.

Allást keres

Tegye közzé a hirdetését 2 napilapban, 10 szót 30 fillérért. — Hirdetését feladhatja: Kossuth-utca 3.

Ablakok és ajtók

minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán és Tsa asztalosú ipartelepén, Nagyvárad-utca 14. szám.

MIKLÓS UTCA VÉGEN.

Iparügyek

Új iparosok és kereskedők

A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel listájába:

Boda Lajos és Boda Lajosné gyümölcs-, zöldség-, baromfi kiskereskedő. Faragó Lajosné női divat, női konfekció és szőrmeáru kiskereskedő. Fischer Gyuláné szatóc, Szabó Ferenc fagygyű- és szappan kiskereskedő, ifj. Szalai Imre műszerész, V. Balogh Imre cipész, Szabó László—Jakab József—Nagy Béla mindenemű gézvillagítási telepek, a vízellátást szolgáló mindenemű művek létesítése és berendezése, ideértve a csövezeték létesítését, javítását, mérőeszközök felszerelését és egyéb szerelési munkát, központi fűtő berendezések létesítése és javítása. — Aranv Józsefné gyümölcs-, déligyümölcs-, tojás-, baromfi- és főzelék kiskereskedés, özv. Gombási Jánosné gyümölcs-, déligyümölcs-, tojás-, baromfi- és főzelék kiskereskedés, Turonica Ferencné gyümölcs-, déligyümölcs-, tojás-, baromfi- és főzelék kiskereskedés, Csizsár Juliánna gyümölcs-, déligyümölcs-, tojás-, baromfi- és főzelék kiskereskedés, Deli Istvánné szatóc, Kozma Jánosné szatóc, Márkus Lajos cipész, Molnár Mária fényképészeti cikk kereskedés, Ganovszky Lajos és Csobai László mezőgazdasági áruk, gépek, alkatrészek, üzemi anyagok, gyári berendezési tárgyak, műszaki cikkek, termény, főzelék beszerzése, kivitelezés, Weisz Ignác és csemege kiskereskedés, Bernáth Sarolta és özv. Emerich Vilmosné fűző készítő, női szabó, Pálfi Károly asztalos, Bálint Imre Puskás Elek és Szűcs Lajos közkereseti társaságban takács, Ormós Béla bérauto fuvarozás, Fischer Sándor mészáros, Kiss Lajos hentes és mészáros, Horovitz Ábrahám cipész, Feuer Dánielné bazár- és rövidáru kiskereskedés, Keresztes Gyuláné pacal-, köröm- és beiszerv árusítás, Cseréi Sándor látszerész, Molnár József „Agrár, kávégyártmányok Debrecen” cég alatt pótkávé és kész kávé gyártmány előállítás.

A múlt héten ezek szerint 34-gyel szaporodott Debrecenben az iparosok száma.

Még szűnt iparosok és kereskedők

A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következő iparosokat és kereskedőket törölte listájából:

Grünberger Mór szatóc, Jakab Gyula lómészáros, Szabados Bertalan hentes és mészáros, Kupfer Géza terménykereskedő, Fenyő Sándorné fehérnemű készítő, Cséki Margit virág- és koszoru kereskedés, Berzók, Lajos fűszerkereskedés, özv. Kertész Miklósné aranyhímző, Weisz Ignác kifőzés, Nánási Zoltán féregirtó, Rosenbaum A. textil ügynökség, Weisz Miksáné rőtös- és rövidáru kereskedő, Poilák Zsiga sókereskedő, özv. Dobi Józsefné virág- és palánta kereskedés, Kun Józsefné zöldségkereskedés, Czifler Ábrahám vegyeskereskedés, Kupferstein Herman cipész, Wallerstein E. fűszerkereskedés, Weinberger Icigné kifőzés, Löbli Géla rőtös- és rövidáru kereskedés, Fürst Albert Béla-kávéház, Klein Márton pipere- és illatszert kereskedés, ifj. Kusza Gyula vas-, szerszámáru kereskedés, özv. Németh Józsefné kézimunka kereskedő, özv. Schmelovszki Gézáné bádogos, ifj. Lovász Mártonné szatóc, Szabó István órák.

Mézbedőnök,

vendég és nyugagyak, lócsák, fűg önyrudak, alpacca evőszerek

Nagy vasúzetében

Csápó-utca 77. Kanyargó.

Újabb százmillió panama Romániában

Bukarest, június 12.

Még a Mironescu-kormány volt az, amely a németországi államvasutak közvetítésével az ottani állami gépgyárakból 100 kitűnő német mozdonyt vett bérbe azzal, hogy amennyiben a mozdonyok beválnak, nagyobb rendeléseket tesz a C. F. R. A mozdonyok nagyszerűen beváltak a vasutvonalakon és beváltak az adminisztrációs irodákban is, ahol — amint később kiderült — ezt az ügyet a visszaélések elkövetésére használták ki.

Az első feljelentés a kormány bukása után történt és Valcovici, az új közlekedésügyi miniszter szükségesnek látta az azonnali szigorú vizsgálat elrendelését. A vizsgálat levezetésével Periteanu

vezérfelügyelőt bízták meg, aki hetekig tartó nyomozás után elkészült a jelentésével s ezt a közlekedésügyi miniszter elé terjesztette.

Periteanu jelentésének a tartalma ez: *Több, mint százmillió lejtel károsították meg az államot azok, akik a kérdéses bérszerződés körül bejelentés szerepet nyertek.* Több magasrangú vasúti tisztviselő is van közöttük, aztán kijárók és közvetítők, amint ez ilyenkor már szokás.

Hírek szerint Valcovici miniszter bünyűi ultra fogja terelni az ügyet s így a napokban szenzációs letartóztatások várhatók. Ha ugyan addig valamilyen más szempont nem teszi tanácsosabbá az egész dolog elttussolását.

Véres zavargások Barcelonában

Madrid, június 12.

Barcelonában a sztrájkoló szindikalista munkások megtámadták a munkára hajlandó munkásokat. Az általános lövöldözésben tizenegy ember megsebesült. A tömeg, amely megelégedte már a szindikalisták terrorcselekedeteit,

meg akarta rohanni azt a gyárat, amelybe a szindikalisták visszavonultak, hogy meglincselje a lövöldözés kezdeményezőit. A rendőrség csak az utolsó pillanatban tudta visszatartani a tömeget a további vérontástól.

Hankó Elemér és Angyal Kálmán miniszteri tanácsosok ellen fegyelmit javasolt a vizsgálóbizottság

Budapest, június 12.

Vargha Imre pénzügyminiszteri államtitkár tegnap adta át Ernszt Sándor népielőli miniszternek a népielőli minisztérium ügyeiben lefolytatott fegyelmi megelőző vizsgálatról szóló jelentést. A pénzügyminisztérium fegyelmi bizottsága elsősorban két főtitviselő, Hankó Elemér dr. miniszteri tanácsos, az elnöki osztály volt vezetője és Angyal Kálmán miniszteri tanácsos, a rokkantügyi főosztály vezetője ellen folytatta le a

vizsgálatot és a vizsgálat adatai alapján, mint ma délelőtt beavatott helyen velünk közölték, javaslatot tett arra vonatkozóan, hogy a két főtitviselővel szemben a fegyelmi eljárás megindíttassék.

A javaslat alapján a népielőli miniszter legközelebb dönt. Egyben határoz a népielőli miniszter afelőtt is, hogy más tisztviselő ellen a fegyelmi megelőző vizsgálatot folytatva tette-e vagy sem.

A gazdasági földrajz legelemibb elveit hagyták figyelmen kívül a trianoni béke megkötésénél

— hangoztatták az osztrák-magyar kereskedelmi kamara közgyűlésén

Bécs, június 12.

Az osztrák-magyar kereskedelmi kamara Gierzel Alfréd elnökével közgyűlést tartott.

A közgyűlésen megjelent Schober dr. alkancellár, valamint Ambrózy Lajos bécsi magyar követ is.

Streeruvitz volt szövetségi kancellár, a kereskedelmi kamara elnöke szólt fel, aki az 1919 évi békével foglalkozott. Az 1919 évi béke kizárólag utonnan teremtett hatalmi po-

ziciók fenntartására törekszik, a gazdasági földrajz legelemibb elveinek figyelmen kívül hagyásával. Az állami közönséget technikai uton kívülről nem lehet felépíteni, hanem csak beülről organikusan. Satiáságos, mondogta, hogy a dunai föderációt most azok az államok ajánlják, amelyek a monarchia szétdarabolásánál közreműködtek és a Dunát magát, mint forgalmi vonalat használhatatlanná tették.

Huszévi kényszermunkára ítélték egy oláh őrnagyot

Ítélet a bukaresti kémkedési perben

Bukarest, június 12.

A mintegy másfél hónap óta folyó kémkedési perben ma hozták meg az ítéletet. Legsúlyosabb büntetést kapott Varzariu őrnagy, aki katonai anyagot szolgáltatott és akit 20 évi kényszermunkára és lefokozásra ítélték. Salamon

Pált, a kémkedés romániai főnökét 15 évi kényszermunkára ítélték. Kalich mérnök 10 évi kényszermunkát kapott. Arady Viktor publicista 15 évi kényszermunkát kapott. Szántó Dezső dr. nagyváradi ügyész 10 évi börtönt, Silber Hermann bukaresti kereske-

dő 5 évi börtönt, Hruska Szilárd mérnök, volt osztrák képviselőt 10 évi börtönre ítélték. Valcev bukaresti rádió- és fényképezőalkatrészkereskedőt 5 évi börtönre ítélték. A román minisztériumi tisztviselők egyik csoportja, mely anyagot szolgáltatott, 5—10 évi börtönt kaptak. A távollevő vádlottakat 15—20 évig terjedő börtönbüntetésre ítélték.

Véget ért a Szövetséges Távirati Irodák budapesti értekezlete

Budapest, június 12.

A Szövetséges Távirati Irodák értekezletének ma esti záró ülésén melez ünneplésben részesítették Kozma Miklóst, az MTI elnökgazgatóját. Az értekezlet tagjai helyükről felállva hallgatták végig, amint Mevnot elnök az értekezlet egyhangú határozataként a következő nyilatkozatot tette:

Az értekezlet hálás elismeréssel állapítja meg, hogy az MTI elvégezte a megszervezés munkáját, milyen fáradságos gondoskodással vette körül minden pillanatban a delegátusokat és milyen felelőtlően szívességgel, szeretettel töltötte be a házigazda szerepét. Az értekezlet mélyszégyen hájját nyilvánítja Kozma Miklós minisztertanácsos, elnökgazgatónak, Kozma Miklósnak, Wüchner Frigyes úrv. igazgatónak és Zimmer Ferenc kormányfőtanácsos, a MTI felelős szerkesztőjének.

Az elnök szavait viharos taps követte. Az értekezlet melez elismeréssel emlékezett meg Horváth Loránd főtitkár vezetés alatt álló titkárságról, amely három nyelven, francia, angol és német nyelven végezte az adminisztrációs tennőket. Az értekezlet Mevnot elnök ítéletével ért véget.

Holnap a delegátusok és a hozzátartozók az MTI meghívására a Balatonra rándulnak ki.

Csehszlovákiában is fokozódott a hitelválság

A csehszlovák hitelezői védegyűlés a napokban tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen az egylet vezetőikára a fizetésképtelenségek eddig ismeretlenül nagyarányú szaporodásáról számolt be. A számszerű adatok szerint az elmúlt évben Csehszlovákiában a csőd esetek száma 38 százalékkal, az egyvezségek száma pedig 53 százalékkal emelkedett. A védegyűlet közreműködött 1817 bírósági egyességnél, ahol 79 millió csehszlovák összegű hitelezői érdekeltségét képviselt és átlagban 50 százalékos kvótát ért el, továbbá 138 bíróságon kívüli egyességnél 13 csehszlovák összegű érdekeltséggel és 68 százalékos átlagkvótával. Végül pedig 96 csőd esetnél 2,9 milliós összegű érdekeltséggel és 18 százalékos átlagkvótával.

Padlólakok

speciális minőségben, magas fényű, a legszebb színekben, olcsó árban kapható

STERN festéküzletben

Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott, biztoshatású irtószert vásárolhat, olcsón, poloska, svábbogár, patkány irtására.

HAJDUSZOBOSZLÓ HARCA AZ OKTÓBRIZMUS ELLEN

Megfélemlítéssel, terrorral és hazug ígéretekkel harcol az októbrista ellenzék Hajduszoboszlón

Kormánypárti erőszakosságok hamis híret költik, miközben az ellenzék fejti ki a legnagyobb terrort - A hajduszoboszlói kerület hazafias magyar népe dr. vitéz Hadházy Ferenc zászlói alá sorakozik

Vasárnap Hajduszoboszlón és Kabán mond programbeszédet dr. vitéz Hadházy Ferenc

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A hajdumegyei választás vihar-sarka kétségén felül Hajduszoboszló, illetőleg a hajduszoboszlói kerület, ahol a nacionalista magyar gondolat és az októbrizmus szelleme mérkőzött meg a választási küzdelem során. Epp azért a hajduszoboszlói kerület sorsát országos viszonylatban is megkülönböztetett érdeklődés kíséri. Tul a politikán világnézetek harca viharzik itt, a hideg megfontolás, az egységgedül célra vezető reálpolitika küzd a demagóg lázítással, a könnyen szerte szórható olesó jelszavakkal.

A harc kimenetele azonban legnagyobb jelentőségű Hajduszoboszló városára, amelynek száz és száz érdekt fűződik ahoz, hogy a bajbajutott város helyzetét ne súlyosítsa egy olyan ellenzéki képviselő, akinek már politikai pártállása, exponáltsága is lehetetlenné teszi, hogy az állam megkülönböztetett jóindulattal kezelje Szoboszló és a kerület ügyeit. Hajduszoboszlón pedig épp erre a megkülönböztetett jóindulatra volna nagy szükség.

Októbrista fenyegetések

Amint most itt sétálunk a lovas hajdu ősi fészékének közepén, a Nértanuk terén, ahol Szamuelli pribékjei felakasztották a város legjobbjait, Hajduszoboszló egyik legtekintélyesebb vezető férfia, némi keserűséggel emlékszik az elmúltakra.

Hamar felejtünk kérem! Nagyon hamar! Azok is, akik még emlékszünk arra a terrorra, amely itt tombolt 1919-ben. Most ugyanennek a terrornak megnyilatkozásaival állunk szemben. Nem az egységspárt részéről, amint azt a baloldaltól híresztelik, hanem épp a Juhász Nagy Sándor tábora részéről, amely a saját ujságjait állandóan telekürtöli a legfantasztikusabb és leglégből kapottabb hírekkel. Ha valaki megfélemlítéssel dolgozik, ők teszik azt. Azt híresztelik, hogy ha Juhász Nagy Sándor lesz a képviselő, veszélybe kerül mindazoknak az állása, akik most ellene vannak. Juhász Nagy Sándorék járják házról-házra a választókat, akiket egyszerre tizen keresnek fel. Aki nem akar engedni becsületes nacionalizmus-

sából, azt fenyegetik, hogy Juhász Nagy Sándor „kegyelmes ur” majd felemelteti az adóját.

Társadalmi, egyházi vonatkozásban is a leghatározottabb terror nyilvánul meg a nacionalista

választókkal szemben. Juhász Nagy Sándor pedig hivatalos személy előtt jelentette ki: „Az uraknak tudomásul kell venni, hogy én leszek a hajduszoboszlói kerület országgyűlési képviselője!”

Több, mint négyezer ajánlása van már vitéz Hadházy Ferencnek

Szerencsére a dolog távolról sem áll még így, sőt éppen megfordítva. Dr. vitéz Hadházy Ferenc személyében kiváló, nagy-képességű és rendkívül ügybuzgó jelöltet talált a kerület hazafias magyarsága. Igazságait, eszméit megértette Hajduszoboszló és a kerület magyarsága. Annak ellenére, hogy az ellenzék őt esztendő óta szívós munkával szervezkedett Hajduszoboszlón és annak dacára, hogy vitéz Hadházy Ferenc pártja csak két hét óta indította meg a választási mozgalmakat, a kormánypárt jelöltjének szimpatikus egyénisége és a nacionalista polgári gondolathoz való ragaszkodás egyszerre talpra állította a kerületet. Az egységspárt tábora napok alatt megszorozódott és állandóan növekszik. Vitéz Hadházy Ferenc ajánlóíveit csütörtök estig több, mint négyezer választó írta alá és így merőben légből kapott a Debreceni Független Ujságnak az az állítása, hogy Juhász Nagy Sándornak már 5129 aláírása lenne. — Annyi választó ugyanis nincs is a kerületben, hogy a Független Ujság által közölt számokat el lehetne hinni.

Ezer frontarcos választó Hadházy Ferenc mögött

Dr. vitéz Hadházy Ferencet mindenütt lelkes szeretettel fogadták az egész kerületben. Mi sem jellemzőbb erre, mint az a tény, hogy a vasárnap megtartott frontarcos találkozón közel ezer frontarcos bajtárs ünnepelte vitéz Hadházy Ferencet, akit különösen nagy lelkesedéssel fogadtak régi 39-es ezredtársai, akik még jól emlékeznek vitéz Hadházy hősiességére, emberszerető magatartására, amelyet a haretéren tanusított. A kabai, mikespéresi, vámospéresi frontarcosok is társadalmi állásra, foglalkozásra való tekintet nélkül álltak lobogói alá.

A hajduszoboszlóiak nagy bizakodással emlegetik, hogy az előző választás megindulásakor Barabás Samu akkori jelölt tábora sokkal szervezettebb volt és mégis sikerült diadalra vinni az általa képviselt elvet. Most hatalmas tömegek, kitűnő szervezetek állnak vitéz Hadházy Ferenc mö-

gött, akinek győzelme így bizonyosnak tekinthető.

Agyafurt demagóg trükkök

Nagy megdöbbenést keltettek azonban azok az eszközök, amelyekkel Juhász Nagy Sándor pártja dolgozik. Így például az egész kerület tanítósa gépell körlevelet kapott, melyben „a debreceni tanítósa” aláírással arra szólítják fel a tanítókat, hogy szavazzanak Juhász Nagy Sándorra, akinek forradalmi működése alatt megalkották a nyolcadik néptörvényt, amely a tanítósa fizetési ügyével foglalkozik.

Még agyafurtabb trükkje az ellenzéknek az, hogy uton-utlélen híreszteli, hogy aki a vitéz Hadházy ívét írja alá, fizetni fog, mint ahogy fizetni kellett azoknak is, akik aláírtak Dánér Bélának a petícióhoz. Persze a józan és felvilágosult emberek bölcsen tudják, hogy az ajánlás és a petíció különböző dolog és olyan ajánlasi ív még nem volt a világban, amelyért fizetni kellene bárkinek, aki azt aláírja.

„A forradalom napján ott álltam Károlyi Mihály mellett”, - kezdődik Juhász Nagy Sándor röpirata

Csodálatos azonban, hogy ha kisebbségben is, még mindig vannak gazda emberek, akik Juhász Nagy politikájától várják a megváltást. Eppen ezeknek a gazdáknak, akiknek még ma is van vesztési valójuk, akik földdel, házzal rendelkeznek, kellene tudni a legjobban, hogy elsősorban az ő érdekük a konszolidáció megmaradása, a rend fenttartása. Nekik kellene meggondolni, hogy Juhász Nagy Sándorék uralma egyszer már kommunizmust, oláh megszállást eredményezett, amelyek alatt épp a gazdák sorsa ment a lehető legrosszabbul.

Azt pedig ma már hiába akarja, nem tudja letagadni Juhász Nagy Sándor, hogy ebben az országrontó politikában 1918-ban neki is része volt. 1918 decemberében ő bocsátott ki a hajduszoboszlói kerület népéhez egy röpiratot, amelyben sok egyebek között ezeket írta:

„A forradalom napján ott áll-

A pótladók leszállítása és a gyógyfürdő hasznosítása

Szemben a demagógiával és a felelőtlen baloldali kortesigérettel, vitéz Hadházy Ferenc pártját nagyban erősíti az a józan megfontolás, amely a választók nagy többségében már is felülkerekedett.

Hajduszoboszló a gyógyforrásban egy nagy kincset kapott. Olyant, amilyen talán több sincs a világon. Azonban a fürdő hasznosítása érdekében hozott áldozatok eladósították a várost. 50-ről 127 százalékra emelkedett a pótladó, súlyos terhek alatt roskadoznak az adófizetők. A fürdő hasznosításának egyetlen módja az lenne, ha a kormány minél több intézményt hozna Szoboszlóra és különféle gyógyházakat létesítene, hogy a fürdő téli üzemét meg lehessen valósítani. A népjóléti, honvédelmi és kultuszminisztérium már számos helyen megkezdte ezeknek a gyógyintézeteknek a létesítését. Nos, a hajduszoboszlóiak tisztában lehetnek vele, hogy egy ellenzéki, különösen pedig egy olyan ellenzéki képviselő, aki súlyos forradalmi multja miatt is mereven szemben áll a mindenkori államhatalommal, ilyen előnyöket, ilyen kedvezményeket nem biztosíthat Hajduszoboszló számára. Juhász Nagy Sándor megválasztása esetén a hajduszoboszlóiak továbbra is fizethetik a 127 százalékos pótladót, míg dr. vitéz Hadházy Ferenc összeköttetései révén megteremthet egy olyan kedvező helyzetet, amelyben ez a pótladó visszacsökken az eredeti nagyságára vagy esetleg még az alá is.

Ugyanilyen probléma a Kösely tisztítása és a többi közmunkák megindítása is, amely a szoboszlóiak meggyőződése szerint semmiképpen nem remélhető az októbrista jelölt megválasztása esetén.

tam Károlyi Mihály mellett! Tiszta, nyílt, becsületes lélekkel jelenhetnek hát meg közöttetek.”

Vajjon az ország megmontása után is ilyen tiszta lélekkel áll-e Juhász Nagy Sándor a választók előtt. Vajjon, ha csakugyan tiszta volt a lelke és nem lakozott abban semmi büntudat, miért kellett emigrálnia Bécsbe, sőt Prágába a forradalom után. S akiknek valóban tiszta volt a lelkük, mint például a Nagyatádi Szabó Istváné is, akire most oly sokszor hivatkozik Juhász Nagy Sándor, miért mertek itthon maradni és dolgozni a konszolidációért.

Ezek azok a kérdések, amelyekre nem igen tudna feleletet adni Juhász Nagy Sándor.

Béltky Lajos különös szerepe

A hajduszoboszlói közélet megmérgezésében az októbristák pártjának nagy segítségére volt minden időben Béltky Lajos nagytiszteletű ur, aki elég változatos politikai pályát futott meg. 1918-ban a szatmári nemzeti ta-

Lakása ? kiadó

Egyszer kell csupán a nappaliban meghirdetni, 10 sz/30 fillér. Hirdetés feladás helye: Kossuth-u. 3. I. em

Valódi olasz fagyaltot csak püspöki p'ota
Ha van u. l. alatt ehet

nács elnöke volt s ujabban ismét visszatért október szelleméhez. Időközben azonban ő is ott volt abban a küldöttségben, mely Hajduszoboszló nevében diszpolgári oklevelet adott át annak a gróf Bethlen Istvánnak, akit most uton-utfélen ócsárol. Később bement a Gál Gaszton pártba, amelynek alelnöke volt mindaddig, míg forradalmi multja ki nem derült és az ellenzéki Gál Gaszton szeliden ki nem tessékelt. Most Béteky ur, ez a politikai kameleon követel októbrista gerincet a hajduszoboszlóiaktól. Ő vádolja a kormányt a fürdő körüli mulasztásokkal és ő felejt el, hogy a fürdő ügyének kedvező rendezését ő gáncsolta el.

Vitéz Hadházy vasárnap tárlja programbeszédét

Ezekben a szomorúan jellemző tényekben foglalható össze a hajduszoboszlói politikai helyzet, melyben csak egy örvendetes jelenség tapasztalható, vitéz Hadházy Ferenc pártjának erősödése és hatalmas előretörése, amelyet nem akadályozhat meg az az ellenzéki terror, amely most Hajduszoboszlón tapasztalható. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor mondja el vitéz Hadházy Ferenc hajduszoboszlói programbeszédét és délután fél négykor Kabán ad programot. Erre az alkalomra óriási lelkesedéssel készül a kerület népe, mely biztos benne, hogy vitéz Hadházy Ferenc határozott, gerinces programja megnyeri a még ingadozó lelkeket is és Hajduszoboszlón egy akarattal török meg a választók az októbrista izgatást, hogy helyébe a polgári nacionalista gondolatot és a komoly, eredményes, sikerrel biztató munka emberét segítsék diadalra.

Salzburg üdvözlötte Debrecennek

A debreceni Zenekedvelők Köre kezdeményezésére a debreceni zenei intézmények Mozart ünnepet rendeztek csupa debreceni szereplővel, melyet a Magyar Rádió is közvetített.

A salzburgi Mozarteum elnöksége, mely a hangversenyt végig hallgatta, meleghangú levélben üdvözölte a Zenekedvelők Körét, megköszönte a nivós műsort és közölte a körrel, hogy mint a Mozart gondolat letéteményese, a világ összes Mozart egyesületeit felhívja, hogy a debreceni Zenekedvelők Körével kapcsolatba lépjenek.

A közvetítés maga egyike volt a legjobbaknak. Ugy a rádió, mint Debrecen városa a világ minden részéből üdvözlöt kapott a szép hangversenyért.

A vidék zenei életének megismertetéséért, melynek gondolatát a városok elismerés illeti a Magyar Rádió vezetését is, a Magyar Rádió Vezetőségét.

Csökkentik a bécsi nagyadó kiszugárzását Budapest felé

A bécsi rádiótársaság tanácsának tegnapi ülésén további részleteket közöltek az új nagyadó építéséről, amellyel a Siemens és Halske céget bízták meg. Az új adóállomás építésénél egy különleges antenna felállításával mintegy 40 százalékkal csökkentik az adóállomás energiakiszugárzását Budapest irányában, míg ugyanakkor a kiszugárzás erejét hasonló mértékben növelik nyugati irányban.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

Oláh panamatáadás,

amelytől földre borultak a csiki erdők

Nem létező egyházak jutalékai és nem létező inségesek bonjai, amikkel keresni lehetett

Csikszereda, június 12.

Az elkobzott Csiki Magánjavaknak az oláh kormányra nézve most már nagyon kényelmellen ügyét újra sok minden időszerűvé tette. Eltekintve attól, hogy a kormány alkudozni kényszerül, egyszerűen felfakadtak azok a rosszszagu, mérges kelevények is, amelyeket a volt kormányok fertőzött levegője idézett elő a székelység vagyonának ádáz osztozkodása és fosztogatása közben.

Csunyább és megdöbbentőbb bűnhalmazt még nem termelt ki az impérium átvétele utáni oláh politikai és közélet, mint a Csiki Magánjavak szétszedésével kapcsolatban.

Kik és milyen címeken kaptak a vagyonból

Az elkobzott vagyonból mindenekelelt a marosmegyei, nagy-küküllőmegyei és brassómegyei román egyházközségek is kaptak. Ezeknek az idegen megyéknek még látszat-joguk sem volt arra, hogy bármilyen címen részesedjenek a székely vagyonból. És mégis, Marosvásárhely főterén, a brutálisan ledöntött Bem-szobor helyén épülő görög-keleti templom székely pénzen épül.

A csikszeredai görög-keleti egyházközség ugyanis kereken 170 holdat kapott. Azért ilyen sokat, mert 12 leányegyházat jelentett be Csikmegyében. És most tessék idelgyelni: az anyaegyháznak összesen annyi lélekszáma volt Csikszeredában, hogy kiadta az összlakosság 0.7 százalékát. A 99.3 százalék magyar. Ez a magyar egyház azonban nem kapott egyetlen egy rögöcskét sem.

Cseppet sem más a helyzet a leányegyházaknál sem. A bejelentett 12 csikmegyei görög-keleti leányegyház összesen 38, azaz harmincnégy lelket számlál. Néhány székely községben, ahol a görög-keleti egyház ajándékot kapott, egyetlenegy görög-keleti hívő sem volt.

Kitör a botrány

Amikor Dobrescu Aurél volt miniszter kiosztogatót egy csomó erdőt s amikor aztán kezdtek szállongani a hírek, hogy Dobrescu Aurél és Tiberiu Vornic körül csuf panamaszag lengedez a csiki erdők miatt, akkor hirtelen rendelet jött Csikba: több erdőt nem szabad osztoztatni, mert ezt a törvény nem írja elő.

Ekkor azonban már közkezen forogtak azok a „bonok”, melyek körül most kitört a botrány s amelyekkel kapcsolatban letar-

tóztatták Bejan gyergyószentmiklósi erdőgondnokot is.

Hol történt a bűnügy?

Csikmegyében most a legfontosabb kérdés: hol történt a bűnügy?

Az osztoztatás ugyanísa azért volt, hogy alkalom legyen a csalásokra, visszaélésekre, lopásokra.

Az erdőkben részesült egyházközségek soha nem látták azokat az erdőket, amiket tulajdonukba adtak. Nem látták talán még a kiutalási bonokat sem. Nem tudták róla, hogy erdőket kaptak. Őket csak televénynek használták fel arra, hogy rajtuk dusan kivirágozhasseék az illegitím jövedelem.

Ezek az üzletek nagyrészt Bukarestben zajlottak le. A kiutalási bonok rövid uton a fakereskedők kezébe kerültek. Olcsón, természetesen, hiszen a fakereskedők meglehetősen nagy rezszel dolgoztak. Arra is kellett befektetni valamit, hogy az osztoztatás megtörténjék, hogy a miniszter hozzájáruljon, hogy az agrárhatóságok hivatalos végzést adjanak ki.

A fakereskedő dolga azonban itt még nem fejeződött be. Sőt, most kellett igazán biztosítania azt a nyereséget, amelynek érdekében annyit befektetett. Az adományozott erdők kijelölése az erdőgondnokságok kötelessége. Ezekkel kellett tehát szoros összeköttetésbe jutnia.

A Csiki Magánjavak sorsa

Hamarosan megkezdődött a kitermelés és a Csiki Magánjavak legjava, legkönyebbén hozzáférhető fenyőerdő borultak a földre. A szél felülről fujt, miért ne hajlott volna aszerint az erdőgondnok is.

Igy ment ez sokáig. Időközben azonban egyre többen szimatolták meg a bonokkal való kereskedés ragyogó üzletét. Annnyira sokan, hogy az első hírek már elindultak a nagyszabású erdőpanamakról. Tiberiu Vornic is erősen hangoztatta, hogy nem ő a bűnös, hiszen ő csak közvetítő és végrehajtó volt. A Csiki Magánjavak azonban olyan aranybányának bizonyult, hogy kár lett volna könnyedén otthagyni, ami még megmaradt. Új formát kellett találni a bon-kereskedelem fenntartására. Ezt is megtalálták. A törvény módot nyújt arra, hogy inséges emberek olcsó faanyagért folyamodhassanak az államhoz. Az újabb ragyogó üzleti ötlet a földön hevert, csak fel kellett venni. Az ügynökök megmozdultak és csakhamar Besszarábiából, Bukovinából érkeztek ha-

lomszámra a kérvények olcsó fáért. A földművelésügyi minisztérium újabb bonkötögeket bocsájtozott ki X. Y. insésesnek ennyi és ennyi, egyharmad napiáron, a Csiki Magánjavak erdejéből.

Persze, nem lehet megállapítani, hogy az a bizonyos X. Y. és rengeteg társa élt-e valóban valahol. De ha élt is, akkor se került a bon az ő kezébe. A fakereskedők gyűjtötték össze azokat s aztán megtették a rendes utat az erdőgondnokságokig.

Ma lesz a Szent Antal- ünnep Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósiójától.)

Jelentettük már, hogy ebben az évben világszerte nagyszerű ünnepségeket rendeznek a katolikus egyház kiváló szentjének, Szent Antalnak tiszteletére, akinek halála hétszázados évfordulóját ma, június 13-án, szombaton üli meg a keresztény világ. A debreceni katolikusok szintén nagy bensőséggel ülik meg az idei szent Antal-ünnepet, amikor is részt vesznek a féltiz órai ünnepélyes nagymisén, amelyet a papság teljes segédletével dr. Lindenberger János ap. kormányzó fog celebrálni. Szentmise végeztével dr. Rózsa Jenő káplán szentbeszédet mond.

Délután 6 órakor ugyancsak Szent Antal tiszteletére ájtatosság lesz a templomban. Tekintettel arra, hogy a Szent Antal-kultusznak Debrecenben is rengeteg híve van, semmi kétség sincs aziránt, hogy ma mind a szentmisén, mind az esti ájtatosságon hatalmas tömeg vesz részt.

A Volt Iskolatársak Szövetsége közgyűlése

A Volt Iskolatársak Szövetsége ezúton értesíti tagjait és az érdeklődő közönséget, hogy évi rendes közgyűlést 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja az új Dóczy-intézet tornatermében. A gyűlést Tóth Árpádné tanítóképző intézeti tanár, a Szövetség helyettes elnöke vezeti. Elnöki meghívóitá után a hivatalos programot üdvözlések, majd élvezetes és magas nivóú műsor előzi meg, amit az alábbiakban közlünk:

1. Szabolcska költeményt szaval Biró Erzsébet iparművész, volt növendék.
2. „Szabolcska élete és költészete”, felolvassa Papó Klótild tanítónő jelölt.
3. Szabolcska—Fráter: Miért nem született te... — Szabolcska—B. Szűcs Ferenc: Félek a nyártól... Énekli Orbán Edit tk. V. o. növendék.

4. Zongorázik Urav Magdolna zeneművészeti főiskolai tanárképző intézeti növ. tanár jelölt.

5. Szaval Szentgyörgyi Gabriella tk. II. o. növ.

6. Thomas: Mignon, Loewe: Felismerés (szövegét némethől fordította Révészné Váró Margit). Énekli Bónis Malvin tk. III. o. növ.

A műsor után pár perc szünet következik, majd dr. Görösvy Mártonné főtitkár beszámol a Szövetség évi munkájáról. Sinos Mária pénztárnok előterjeszti a pénztári évi zárószámadást és a következő évi költségvetést.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Messzeágazó kommunista sejt-szövetkezést lepleztek le Debrecen környékén

Amerikából érkezett kommunista lapot foglaltak le egy tanyai gazdasági cselédnél

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Napok óta lázas nyomozás folyik Debrecen környékén egy messzeágazó kommunista összekövés ügyében. Szovjetország hatalmasai ezuttal New Yorkon keresztül igyekeztek befonni a magyar mezőgazdasági munkásságot és első sorban Debrecen környékére vetették ki hálójukat. A sok eredménytelen kísérlet után az Amerikába kivándorolt magyarok révén szerették volna megdönteni a mai rendszert, hogy a vörös örület még egyszer is átplántálják Magyarországra. Szerencsére a mindig éber hatóságok ezuttal is megbiúsították machinációjukat.
A nyomozás még kezdeti stádiumban van, de már most is megállapítható, hogy a hatóságok az egész Felsőtiszavidéket behálózó kommunista összekövésnek jöttek a nyomára. Néhány

nappal ezelőtt történt, hogy az egyik debrecenkörnyéki tanyára gyanús küldemény érkezett, amelyből a New Yorkban megjelenő Bérnökös című folyóirat 1931 május 1-én kiadott példánya került elő. A lapfej felett hatalmas betűk ordítják, hogy: Világ proletárjai egyesüljétek! A lap belsejében utasítások vannak, amelyek főleg a lap terjesztésére, illetve óvatos továbbadására vonatkoznak.

A küldeményt a címzett mezőgazdasági cselédnél természetesen lefoglalták és a fenti adatok birtokában tovább folytatják a nyomozást, hogy az egész sejtrendszert lehetetlenné tegyék.

A debrecenkörnyéki nyomozástól függetlenül, de azzal párhuzamosan a szomszédos Bihar megyében is hasonló nyomozás folyik. Ennek részletei azonban még nem értek meg a nyilvánosságra.

Egyenruhás cseh katona holttestét vetette ki a Duna Budapesten

Budapest, június 12.
Pénteken délelőtt az Ybl Miklósfér irányában a Duna egy holttestet vetett fel. A közeli hajókról és a rendőri motoros őrségről azonnal csónakon siettek oda és kimenték a holttestet a vízből. A halott a legnagyobb meglepetésre egy teljes adjusztírumban lévő cseh katona volt. Sapkája kivételével teljes egyenruha,

derékszíj, oldalgyevert volt rajta. A gallérián rózsaszínű paróli és tizenkettes számszám volt. Az ügyeletes rendőr azonnal értesítette a főkapitányságot, ahonnan rendőri bizottság szállt ki.

A bizottság átkutatta a halott cseh katona ruháit. Zsebében volt néhány írat, de azokat a víz annyira elmosta, hogy nem tudták elolvasni az írást.

Gandhi hívei leplagizálták a magyarok nemzeti színű lobogóját

A kalkutai egyetem tanárai új zászlót ajánlanak

London, június 12.
Az indiai nacionalisták a független India nemzeti lobogójának egyelőre a piros-fehér-zöld színt választották, középső mezőben rokkával, a Gandhi által propagált háziipari tevékenység jelképével.
A nacionalista kongresszus szakértői most rájöttek arra, hogy ezt a színösszetételt egyéb nemzetek már régebben lefoglalták maguknak és így a szabad India zászlaját esetleg összetéveszthet-

nék a magyarral, vagy az olaszszal. Ezért a kalkutai egyetem tanárai a kérdés hosszabb tanulmányozása után azt ajánlják, hogy a fehér mezőt sáfrányszínnel helyettesítsék és így az új nemzeti lobogó színei India eszményeit jelképeznék: a piros az erő, a sáfrány a lelki nagyság és a zöld a remény színe.

A javaslat szerint a középső mezőbe a rokk helyébe kerék, a haladás szimbóluma kerülne.

Sáskák milliárdjai pusztítják Besszarábiát

Bukarest, június 12.
Besszarábia déli részét sáskajárás lepte el. A sáskák milliárdjai mintegy 28.000 hold földet árasztottak el. A sáskaveszedelem még május havában kezdődött, amikor is a helyi hatóságok kétségbeesett táviratokban sürgötték a kormány segítségét, a választási harcok miatt azonban senki sem méltatta a segélykérést figyelemre. A sáskajárás végzetes katasz-

trófával fenyegeti Besszarábia déli részét. Husz falu lakói éjjelnappal a mezőn tartózkodnak, hogy a sáskákat irtsák. Majdnem az egész vetés elpusztult és valóságos éhínség fenyegeti a vidéket.

Az Alföldön is mutatkozik a sáska

A besszarábiai sáskajárással kapcsolatosan illetékes helyen azt a felvilágosítást adják, hogy az Alföld egynemely részéből érkezett jelentés a sáskák megjelenéséről. A jelentés vétele után a Rovartani Állomás azonnal leküldötte egyik állomásvezetőjét, hogy a helyzetet megvizsgálja és a

legsúlyosabb intézkedéseket sürgősen megtegye. Közlebbi részletek a dolgról még hiányoznak.

Nem valószínű azonban, hogy az idén komolyabb sáskaveszedelem fenyegethetne. Még nem telt le ugyanis az a periódus, amelyen belül a sáska időnkint tömegesen

jelentkezni szokott és nagyobb kárt idéz elő. A hatóságok egyébként állandóan készenlétben vannak és ha mégis jelentkezne nagyobb sáskatömegek, életbe léptetik az ilyenkor szokásos rendelkezéseket a kártévő rovarok elpusztítására.

Dr Neuber Ede professzor lett a debreceni egyetem új rector magnificusa

Dr Erdős Károly, dr Illy-falvy Vitéz Géza, dr Bodnár János és dr Milleker Rezső az 1931-2 évi dékánok

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Debreceni Tisza István Tudományegyetem fakultásainak rectorválasztó elektorai pénteken este 7 órakor ültek össze a rectori hivatalban, hogy az egyetem jövő évi igazgatóját megválasszák. Ez alkalommal az orvosi fakultás tagjai közül kellett a rectorválasztást megtenni. Az egybevált elektorok egyhangú lelkesedéssel dr. Neuber Ede nyilvános rendes tanárt, a Bőr- és Nemikórtani Intézet köztisztelőben álló igazgatóját választották meg rector magnificussá, aki dr. szentpéteri Kun Béla, a jelenlegi rector üdvözölt meleg szavakkal. Ezután a bajtársi egyesületek népes küldöttsége járult az új rector elé és Doroughy Lajos szigorló orvos, Turul-alvezér mondott szép üdvözlő beszédet, amelyet Neuber Ede meghatóttan köszönt meg. Dr. szentpéteri Kun Bélát Gidófalvy Elemér Werbőczy-vezér üdvözölte.

Dr. Neuber Ede megválasztásával a Debreceni Tisza István Tudományegyetem ismét olyan férfiut kapott vezetőjéül, aki nagy tudásával, agili-

tásával és lelkes magyarságával mindenképpen díszére fog válni az univerzitásnak. Neuber Ede professzor 1915 októberében lett a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magántanára s mint nyilvános rendes tanár 1921 októberében került a debreceni egyetemhez. Tudományos munkásságának eredményei a külföldön is ismeretesek. Elhőke az Országos Antivenereás Bizottságnak, ezenkívül Debrecen szabad királyi város tiszteletbeli főorvosa és a törvényhatósági bizottságnak is tagja. Évek óta nagyarányú tevékenységet folytat az elemi iskolás gyermekek megvizsgálása körül s ennek korszerűsítő jelentőségű eredményeit csak legutóbb hozta nyilvánosságra.

Az új rector megválasztásával most már az 1931-32 évi egyetemi tanács valamennyi tagját megválasztották. Az új dékánok a következők: teológiai karon dr. Erdős Károly, a bölcsészeti dr. Milleker Rezső, a jog- és államtudományin dr. Illy-falvy Vitéz Géza s az orvosi fakultáson dr. Bodnár János.

A magyar kormány képviselőjének felszólalása a genji nemzetközi munkügyi konferencián

Gerny, június 12.
A nemzetközi munkügyi konferencia számonkérő bizottsága, amelyet a warsaui szerződés 408. §-ról neveztek el, értekezletet tartott. Az elhangzott észrevételekre Mantuano Rezső, a magyar kormány delegátusa válaszolt. Kifogásolta, hogy Magyarországot úgy tüntették fel, mintha munkasztrájkot követett volna el.
Válaszában kijelentette, hogy az 1927 évi 21. t.-c. igazolta annak a

beállításnak téves voltát, mintha Magyarországban a házi cselédekre nem állana fenn a betegség eseteire kötelező biztosítás és az általános kötelezettség nem terjedne ki, a mezőgazdasággal kapcsolatos ipari üzemekre. Végül, mintha a nőknek szülés előtti és utáni védelmét nem valósították volna meg.

A bizottság az egyes kérdésekben tudomásul vette a magyar kormány képviselőjének felvilágosítását.

Repülőtér lesz a londoni főpályaudvarok tetején

London, június 12.
I. W. Glover előkező angol mérnök óriási londoni repülőtér tervét dolgozta ki, amelynek érdekesebb módjára nagy feltűnést keltett a londoni építészeti kiállításán. A terv szerint a város központjában egymás mellett fekvő két főpályaudvar — a King's Cross és a St. Pancras állomások — tehernyáudvarait ötmillió font költséggel teljesen átépítik s az óriási ellenszisz alakú raktárépület tetejére kerülne a repülőtér, ahonnan jöttek vezetnének le a pályaudvarokhoz, a földalatti vasúti állomásokhoz és óriási autó társaskocsi állomáshoz. A

terv illymódon egyetlen pontban egyesítené a földalatti, a földszinti és a légi közlekedési vonalakat s feleslegessé tenné a crowdoni repülőtér, amely messze lévén a város központjától, megnehezíti az utazást s az árak benyolult átrakását teszi szükségessé.

A tervező szerint az építési munka két évig tartana. A tiszta övedelem meghaladná az évi 375.000 fontot, ami megfelelne a beruházott tőke 7.5 százalékának. A terv megvalósítására komoly üzletemberekkel és politikusokkal álló nagyobb szindikátus alakult.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kosuth-utca 3. I. em.

Burgondia-utca 2. szám alól

Darabos-utca 29. szám alá

helyeztem át étkezdémet.

Kitűnő házikoszt úgy bentékezésre mint kihordásra.

Junius végén lesz Ileana oláh hercegnő esküvője

Bukarest, június 12.

Az udvarnagyi hivatal közölte a sajtóval, hogy Ileana hercegnő és Habsburg Antal főherceg esküvője június végén lesz Bukarestben vagy Szinajában. Az esküvő napját még nem tűzték ki, csak annyit bizonyos, hogy az esküvőt Romániában tartják.

A „G 2000” óriásrepülőgép Berlinből Londonba repült

London, június 12.

Csütörtökön a croydoni repülőterre érkezett a Junkers-művek G. 2000 nevű óriás repülőgépe. A repülőtéren 12 utas és 12 főnyi kiszolgáló személyzet tartózkodott. Az óriás repülőgépnek ez volt az első menetrendszerű útja Berlinből Londonba. A jövő héttől kezdődőleg a G. 2000 már naponta teszi majd meg ezt az utat.

Óriási távcső a greenwichi csillagvizsgálóban

London, június 12.

A greenwichi csillagvizsgálóban a csillagok hőmérsékletének megfigyelésére nemsokára harminchat hüvelyk átmérőjű óriási távcsövet állítanak fel. Ez lesz az Angliában használt legnagyobb teleszkóp. Egyszermind kicserélik a greenwichi, úgynevezett Zero Meridian jelzésére szolgáló líres tranzitkörivet, amelyről nyolcvan év óta számítottak minden hosszúságot. Az új jelzőkörivet nem egészen pontosan a régi helyébe építik. A régi és az új körív fekvése közti különbséget a tudományos számításoknál tekintetbe fogják venni.

A Zita Hadiárvaház ünnepélye

A debreceni róm. kath. Zita Hadiárvaház 962. számú „Szent Vince” cserkészcsapata nyári táborozásának alapja javára június 14-én, délután fél 5 órai kezdettel az árvaház udvarán (Magoss György-tér 7. szám) fogadalomtétellel egybekötött kerti ünnepélyt rendez. Személyi rész elővételben 50 fillér. Az ünnepély napján 1 pengő.

Felülfizetéseket a táborozás alapjára köszönettel fogadják.

Az ünnepély műsora: 1. Cserkészinduló Előadta a csapat énekkara. 2. O. Mayer Irén: Köszöntő Szavaija: Gabulya Miklós apród. 3. Ünnepélyes fogadalomtétel. 4. Nagy Póna: Próbák Szavaija: Gergely István cserkész. 5. Az apródkról. Beszéd 6. Nyáry Andor: Sasfűk Színmű két részben. 7. Bemutató cserkész játékok. 8. Suchy Árpád: Samuka a moziban. Tréfa I felvonásban. 9. Reviczky Gyula: Inakönyvem Szavaija: Ulmer István c. örsvezető. 10. Nemzeti Hírszeker. Előadta a csapat énekkara. Műsor után buffet. Este 8 órakor ünnepélyes tábornál.

Eladó háza

van? 30 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék. — Hirdetését feladhatja: —

Kossuth-u. 3. l. e.

Az oláh parlament magyar tagjai deklarációt olvasnak fel a megnyitó ülésen

Kolozsvár, június 12.

A megszállott területen lezajlott választások botrányai még most is élénken foglalkoztatják az erdélyi magyar közvéleményt. A megválasztott magyar képviselők és szenátorok tanácskoznak a Magyar Párt parlamenti szerepéről. Ezzel kapcsolatban Sándor József szenátor a következőket mondta el a sajtó számára:

— Parlamenti magatartásunkról még nem történt döntés, de a történetek után el lehet gondolni, hogy milyen lehet és kell is legyen a magyarság képviselőinek magatartása. Már összeült Kolozsváron a Magyarpárt elnöki tanácsa. Meg kell hallgatnunk előbb a parlamentet megnyitó trónbeszédet és, amint ez megtörtént, azonnal összeül a magyar parlamenti csoport, amely véglegesen fog határozni arról, hogy úgy a trón-

beszédrel, mint a kormány egyéb intézkedéseivel szemben milyen álláspontot helyezkedik. Mindez néhány nap alatt el fog dőlni, mert az események nem hagynak sok időt a gondolkodásra. Az ülészakot nagyon rövidre tervezik s így a trónbeszédre az összes pártoknak azonnal meg kell adniuk a válaszukat, tehát a Magyar pártnak is, a deklaráció formájában.

— A trónbeszédre adandó válaszfeliraton kívül alkalmunk lesz álláspontunkat leszögezni az egyes mandátumok validálásánál is, amikor a Magyarpárt képviselői is fel fognak szólalni. Lesz alkalmunk a szavunkat hallatni a kormány által beterjesztésre kerülő sürgős törvényjavaslatok felletti vitában is. Így például a közigazgatási reform módosítása ügyében.

Távrepülő csoda repülőgépet építenek Angliában

London, június 12.

A Faery repülőgyár az angol légügyi minisztérium megrendelésére repülőgépet épít, amellyel meg akarják dönteni a távrepülés világrekordját. A gép szárnyainak hossza 84, a csónaké 48,5 láb lesz. óránként 150 mérföld átlagsebességgel repülhet és a szárnyaiban elhelyezett óriási tartályokban 1400 gallon benzint vihet. Bizintartályainak rendkívüli méretei miatt a gépet repülő tartálynak nevezték el.

Miután egyetlen motorának benzinfogyasztása rendkívül csekély, remé-

lik, hogy a gép egyfolytában hetven óra hosszat repülhet és 7500 mérföldet tehet meg (Costes és Bellonte világrekordja 4912 mérföld), vagyis leszállás nélkül repülhet Londonból Fokföldre, vagy Ceylonba. A gépre automatikus gíroszkopot, úgynevezett gép-tilótát is fognak szerelni, amely repülés közben egyensúlyban tartja a gépet, úgy hogy a pilóta elfeledheti a kormánykereket és pihenhessen. Az új gépet júliusban vagy augusztusban próbálják ki s a nyár végén elindul rekordidívó utiára, valószínűen Ceylonba.

Ifjúsági Vörös-keresztes kitüntetések

A Magyar Ifjúsági Vörös-kereszt hajdumegyei kerületének csoportvezetői június 12-én délután tartották a Kereskedő Társulat dísztermében évről-évre össze-
jövételüket Rickl Antal elnöke alatt, amelyen Rickl elnök kiosztotta a központ által az év végével kitüntetetteknek az ezüst- és bronzérmeket és dicséző elismeréseket.

Ezüst emlékérmeket kaptak:

Özv. Koncz Aurélné igazgató, Mellau Márton pápai prelátus, Greiner Mihály, Révész Vilmos, dr. Zalai János, Molnár Ferenc ref. lelkész, iskolaszéki elnök, Berényi M. Evariszta tanárnő, Alberty Nándor cserkészcsapat parancsnok, Giday András tanító, Nánay Béláné tanítónő, Mátyás József tanító, H. Király Erzsébet tanárnő Hajdudorog, Villy János igazgató, Római Emilia tanárnő Szoboszló, Kóti Eszter tanítónő Hajdudorog, Mikó László Hajdunánás, Zágony Jakab Hajdunánás, Zsuga Julia Hajdunánás, Szanka Margit Hajdunánás, dr. Tóth Liosné Hajdunánás, Óváriné Ember Gizella Hajdunánás, Falóba Teréz Hajdunánás, Csongor Ferenc igazgató Tiszacségy, Boldizsár Lajos igazgató Földes, Nagyné Pávay Erzsébet tanítónő, Abrakovitsné Domonits Margit tanító Hajdudorog, Stíma Gyula tanító Hajdudorog, Márkiné Szekeres Ilona tanító Tetétlen,

Györfly József tanító Debrecen-Elep, Varga Géza tanító Debrecen-Hegyes.

Bronz emlékérmeket s dicséző oklevelet kaptak a következő iskolák növendékei:

Debreceni róm. kath. tanítónőképző intézet, Debreceni Kávin-téri ref. el. leányiskola, Debreceni Fűvészkert-u. ref. el. fiúiskola V. oszt. Debreceni Dóczy leánynevelő intézet, Debreceni izr. elemi leányiskola, Debreceni róm. kath. polgári fiúiskola, Debreceni 171. Erdősi cserkészcsapat, Debreceni Máv. műhelytelepi áll. elemi iskola, Debreceni Rákóczi-u. ref. elemi leányiskola IV. oszt. Debreceni Mikepércsi uti áll. elemi iskola, Debreceni Ispóty-u. elemi fiúiskola IV. oszt. Debreceni Fűvészkert-u. ref. elemi iskola VI. oszt. Debreceni 190. Egyetértés cserkészcsapat, Debreceni ref. tanítónőképző intézet, Debreceni Pallagi áll. el. iskola, Debreceni Belsőhat-tanyai áll. elemi iskola, Debreceni Hegyesi állami elemi iskola, Debreceni halápi áll. elemi iskola.

A központi elismeréseket az igazgatók részéről Greiner Mihály felsőkereskedelmi iskolai igazgató, a csoportvezetők részéről Mátyás József gör. kath. el. iskolai tanító, az ifjúság részéről pedig a pallagi áll. el. iskola egy kis növendéke köszönte meg.

WEEKEND JEGGYEL: a farszto hét után legkellemebb és legszórakoztatóbb kirándulóhely

Erdőbénye gyógyfürdő

Oserdő közepén — Olcsó kiszolgálás — Jó italok — Jó konyha — Kitűnő autót. Munka után édes a pihenés!

Elsőrangú vasúti összeköttetés.

Budapestre érkezett Hawsk világrekorder amerikai pilóta

Budapest, június 12.

Havsk amerikai repülő, aki legutóbb London és Berlin között teremtett gyorsasági rekordot, Milánóból jövet ma 2.10 órakor leszállt a mátyásföldi repülőtéren. Másfél óra múlva elindult Rómába.

Frank Hawks,

az amerikai „emberi ágvugóvá” is nevezett repülő rekordteremtő, aki újabb gyorsasági rekordjával állandóan bámulathatóan tartja a világot.

Új olasz könyv Magyarország megcsonkításáról

Budapest, június 11.

Abbing maczstrange olasz főtisztviselő, aki többször járt Magyarországon, könyvet írt, amelyben Magyarország megcsonkításáról és az igazságtalan trianoni békeszerződésről számol be. Könyvét a megszállott területen élő magyarságnak ajánlja. Könyvében elmondja, hogy mit veszített Magyarország a trianoni békével. Hangoztatja, hogy a csehek, románok jól tudják, hogy amit a trianoni békediktátum aiondékkozó kedvű szerzőitől aiondékka kaptak, azt nem tarthatják meg örökké, még akkor sem, ha ezútször olyan állig feonyverben öröködnék is a határok mögött.

A kiselejteztet lö helyett févedésből Ausztrália leg-híresebb lovát lötték agyon

London, június 11.

Az Új Seelandi Auchlandban egy versenystálló alkalmazottja utasítást kapott, hogy löjjon agyon egy sánta és teljesen használhatatlan lovat. Az alkalmazott, aki nem ösmerte ezt a lovat, egy másikat lött agyon. A versenystálló profiát, amely a legutóbbi versenyen I. díjat nyert, lötte agyon, ez általában a versenyek favoritja volt. Az eset, amelyhez hasonló nem fordult elő sem Ausztrália, sem Anglia versenykörnyékében, általános feltűnést keltett.

Eladó

Széchenyi-kert Eröss Lajos-utca 11. sz. ház. Értekezni: D. Első Takarékp. Szabó.

Lopással vádolja és csendőrökkel körözött „hizelgő” feleségét egy ujfahértói gazda

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Tegnap délelőtt nem minden napi feljelentés, illetve körözés érkezett a debreceni csendőrpáncsnokság nyomozó alosztályához. A feljelentést Zs. Pap József ujfahértói gazda tette meg felesége: Finta Berta ellen. A neki busult férj azzal vádolja az asszonyt, hogy meglopja. Kerek háromszáz pengőt emelt ki a zsebéből, azonkívül az éléskamrát is megdézsmálta és Nagybözörményi-ut 752. számú lakásukról megszökött. Hogy az asszony angolos távozásának mi volt az oka, nem tudni. Erről Zs. Pap József mé-

lyen hallgat, ellenben annál erősebben követeli, hogy az asszonyt kerítsék elő és vigyék vissza hozzá. Készségesen felajánlta, hogy az asszony előkerítésében maga is segédkezni fog. Egyelőre azonban csak az asszony személyleírását bocsátotta a csendőrök rendelkezésére. E szerint a meglepett menyecske feltűnően barna, nyulánk, lassu járásu és „hizelgő” beszédű. Aki ebből a leírásból ráismerne Zs. Pap Józsefné Finta Bertára, jelentse a legközelebbi rendőrnek, vagy csendőrnek, hadd legyen meg Zs. Pap József gazduram öröme.

Kutba ölte magát egy elmebajos balmazújvárosi földműves

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Csütörtökről péntekre virradó éjjel elszomorító öngyilkosság történt Balmazújvárosban. B. Nagy Gábor 58 esztendő földműves, aki hosszabb időt töltött különböző tébolydákban, hajnali 2 óra tájban felkelt az ágyból és kiment az

udvarra, ahol a kutba ölte magát. Az öngyilkosságot csak reggel fedezték fel a földműves hozzátartozói, amikor segíteni már nem tudtak rajta. A szerencsétlen véget ért ember valószínűleg viszatért elmezavarában követte el tettét.

Emberöléssel vádolnak egy nagykereki gépészt, mert nem vigyázott a forró gőzbe került fűtőjére

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Még a múlt év augusztusában történt Nagykereki községben, hogy Társi Gyula fűtő csépelés közben súlyosan megsebesült és néhány nap múlva meghalt. A szerencsétlenséget az okozta, hogy Társi Gyula a cséplőgépből hirtelen kitérő forró gőzbe került, ami olyan súlyos égési sebeket ejtett rajta, hogy a leggondosabb ápolás dacára sem sikerült megmenteni az életnek.
Az ügyben lefolytatott csendőri nyomozás során Meggyesi Imre gépészt, a cséplőgép tulajdonosát tették felelőssé a szerencsétlenségért. Kiderült ugyanis, hogy Társi

Gyulának nem volt fűtővizsgálója. Meggyesi ennek ellenére is alkalmazta és ezzel minden pillanatban életveszélynek tette ki az avatatlan embert.
A kir. ügyészség osztotta a csendőrség véleményét és gondatlanságból okozott emberölés címén vádat emelt Meggyesi István ellen, akit tegnap vont felelősségre a debreceni kir. törvényszék egyik büntetőtanácsa. Meggyesi a tárgyalás során tagadta bűnösségét és olyan adatokat sorolt fel védelmére, amelynek alapján a kir. törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését. A tárgyalást elnapolták.

Erdélyi magyar ember az eszperanto-nyelv leghiresebb tanára

Aki csak magyarul tud s mégis az egész világot tanítja eszperantóra

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Az erdélyi magyar ujságok terjedelmes cikkeiben foglalkoznak a hunyadmegyei Puj község volt plébánosának, Cseh András eszperanto-tanárának sikerével. Az eszperanto-mozgalom lelkes vezéralakját pár nappal ezelőtt az Eszperanto Egyesületek disztalgájvá választották s ebből az alkalomból Berlinben nagyszabású ünnepeket rendeztek tiszteletére, amelyeken a társadalom előkelőségei is megjelentek.
Cseh András plébános, Cseh Ottó nyugalmazott dévai telek-nyelvvizsgáló fia, 1919 óta lelkipásztorokodik. Az eszperanto-nyelvvizsgáló még gimnazista korában ismerkedett meg s ma őt tartják a legkitűnőbb eszperanto nyelv-mesternek, aki bármilyen országban, az illető nemzet nyelvén-

nek ismerete nélkül, azonnal tud tanítani, mert az egyes szavakat apró tárgyakkal s képekkel illusztrálja. A fiatal pap ugyanis a magyar nyelven kívül csak eszperantóval beszél s folytonos külföldi utazásai alatt még mindennél megértette magát a világ-nyelv segítségével.
Cseh András Budapesten két évvel ezelőtt rendezett eszperanto kurzust. 1927-ben Károly svéd királyi herceg és Lindhagen stockholmi polgármester meghívására Stockholmban tartott eszperanto nyelvkurzust s külön kurzust a svéd képviselők számára. Azután Esztország, Lettország, Norvégia kerül az útjába s Oslóban rendezett kurzusokat. Hollandiában Arnheim polgármestere egy villát bocsátott óriási parkkal Cseh András rendelkezésére

az eszperanto kurzus számára s azóta a kurzus meg is nyílt s az intézet butorait és felszerelését a hollandiai városok ingyen ajánlották fel. Járt Párisban, Hágában, Genfben, Bulgáriában s még nagyon sok helyen.

Cseh András jelenleg Berlinben tartózkodik s most készül Londonba. „Heroldo Esperanto” legutóbbi száma nagy riportban méltatja érdemeit és „Európa egyik legnépszerűbb magyarjának” nevezi.

Ma sem tudták megállapítani Ondód és Debrecen között öngyilkossá lett fiatalember kilétét

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Másként héttel ezelőtt — mint arról részletesen beszámoltunk — Ondód és Debrecen között a vasúti sínek mentén borzalmasan megcsontolt férfi holttestet találtak. A csendőrség megállapítása szerint az ismeretlen férfit az arra haladó vonat roncsolta szét, úgy, hogy a feje is elvált a törzsetől. Valószínű, hogy a szerencsétlen ember öngyilkossági szándékából vetette a vonat elé magát. Hogy tettét miért követte el, nem sikerült megállapítani, mert levelet nem hagyott hátra, sőt még írást sem találtak nála, melynek

alapján legalább a kilétét megállapíthatták volna.
A legérdekesebb, hogy az öngyilkosság idején eltűnést sem jelentettek be és azóta sem jelentkezett senki, aki felvilágosítást tudott volna adni arról, hogy ki volt az illető és honnan került Ondód és Debrecen között a sínekre. Eddig a rádiókörözések is eredménytelenek maradtak, úgy, hogy az ismeretlen férfit névtelenül kellett eltemetni. Halotti anyakönyvének minden rubrikáját azzal töltötték ki, hogy „Ismeretlen”.

Szülés közben meghalt egy nagyhalászi asszony, mert férje, aki egy vallásos szekta tagja, nem engedte meg, hogy a beteghez orvost hívjanak

Nyiregyháza, június 12.
Különös s egyben felháborító eset foglalkoztatja a nagyhalászi csendőrséget. Ma reggel a községi szülésznő jelentette a csendőrökön, hogy néhány órával előbb Takács Józsefné 29 éves odaváló asszony szülés közben meghalt és a szerencsétlen fiatalasszony haláláért az elhalt férje felelős.
A csendőrség azonnal megindította a nyomozást és megdöbbenő adatokra bukkant. Takács Józsefné június 9-ike óta rettenetes kínok között vajudott. A szülésznő a jelekből azonnal felismerte, hogy komplikált esettel áll szemben, amelyhez feltétlenül orvosi beavatkozás szükséges.

Azonban Takács József a vajudó asszony férje egy olyan szekta tagja, amely hiszékeny, tanulatlan tagjainak megtiltja, hogy a beteghez orvost hívjanak. Hiába volt minden kérés, könyörgés, hiába figyelmeztették, hogy a felesége életéről van szó, a fanatizált ember nem engedett meggyőződéséből.
— Isten rendelkezésébe ne avatkozzék gyarló ember — mondogatta konok csökönyösséggel és beteg feleségéhez nem engedte orvost. Így azután a szerencsétlen asszony orvosi segítség nélkül szülte meg gyermekét és néhány perc múlva meghalt. Takács ellen az eljárás megindult.

Nemzetgyalázásért 4 hónapi fogházra és az országból való kitoloncásra ítélték egy hazátlan napszámot, akit se Magyarország se Oláhország nem akar befogadni

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Szilágyi József munkanélküli napszámos nemzetgyalázás vétségével vádoltan állott tegnap délelőtt a debreceni kir. törvényszék egyik büntetőtanácsa előtt. Az eredetileg kabai származású embert, aki hosszabb időt töltött Oláhországban és ezért a magyar állampolgárságát is elvesztette, körülbelül egy esztendővel ezelőtt kitoloncolták Magyarországról és áttették az oláh határon. Szilágyi hónapokig csavargott az oláh megszállt területen, míg el nem fogták és néhány nappal később rá ítélték, büntetése kitöltése után pedig visszatoloncolták Magyarországra. Biharkeresztesnél tették le a vonatról, ahol a magyar csendőrök rögtön őrizetbe vették. Szilágyi ekkor tette meg a magyar nemzetet mélyen sértő kijelentéseit, amelyeket tegnap ugyan letagadott, mivel azonban a kihallgatott tanúk ellene vallot-

tak, a törvényszék bünszék mondtá ki és 4 hónapi fogházra ítélte. Azonkívül örök időkre kitiltották Magyarországról. Büntetése után tehát újból áttoloncolták Oláhországba.

Vételkényszer nélkül teljente meg 340 filléres tiszta hasábból aprított tűzfánkat. — 5 pengős friss kátránypapírunkat, 2 pengős szigetelő lemezünket. Mész és egyéb építkezési anyagok legolcsóbban

Fülöp és Prohászka
Mester utca 28.

**Keltetőgépek,
műanyag
Bézsler Lajosnál
a Csonkatorony mellett**

MAGYAR PROBLÉMÁK.

Lesz-e Magyarország száz év múlva?

Mi tartja fenn az országokat? A lángoló, mindent elsöprő fajszeretet. Ez a fajszeretet keltette életre újból Lengyelországot, ez alkotta meg a 400 évig elnyomott, most független Csehországot. Nagyromániát és Szerbiát, melyet most Jugoszláviának neveznek. Ez az érzés a lángoló fajszeretet, ami fentartja a népeket és csodákat alkot. Ez az érzés és nem a gazdasági kérdések tartják össze a népet: ez a nemzeti alkotó erő.

Gyökerezik ez először a család szeretetében, mert az a természetes, ha jobban szeretem a magam családját, mint egy idegent; így tovább terjed ez a rokonságra és még tágabb körben a nemzetre, annak ellenkezője már nem normális érzés. Minél erősebb a fajszeretet, annál erősebb a nemzet. Még kis népességű nemzetek is életképesek, ha fajszeretettelük nagy. Kiváló példája ennek a zsidóság, amely a maga szívós fajszeretetével, az egész világon elterjedve, szerveztségénél fogva, uralja az egész világot. Hogy drasztikus hasonlattal éljek, ha egy zsidónak Magyarországon a lábára lépnek, Amerikában ordítja el magát.

A gazdasági kérdések bármilyen kedvezőtlenül alakuljanak, a fajszeretetet nem csökkenthetik, legfeljebb kis időre eltakarják; de amint az anyagiak jobbra fordulnak, a fajszeretet is feltámad, mint a cseheknel is látjuk. Erdekes példája ennek egy kizsáldoztatott kommunizmus alatt, aki a sok rekvirálást megunva így szól: még a vallásomat is elhagyom, ha élni nem hagy; pedig ez a kizsáldoztatott a legjobb magyarok közé tartozik most is, a multban is és a kommunizmusnak ellensége, mint minden kizsáldoztatott.

A kommunizmusból semmit sem tanultunk; pedig abban van egy nagy erkölcsi igazság, amit a keresztény vallás is tanít, de a kommunizmus csak családoknak hirdet, ugyanis „add meg nekünk a mi mindennapi kenyerünket”. Ezt kell szem előtt tartani minden kormányban, mert ez elérhető, csak meg kell szüntetni az álláshalmozásokat és be kell hozni a progresszív adózást. Nem lehetséges az, hogy valaki nyug. államtitkár, egyetemi tanár és országgyűlési képviselő legyen és mind a három helyről fizetést huzzon, ezek közül csakis egy fizetést tarthat meg. Ugyancsak bárkinél 12 ezer pengőn felüli tiszta jövedelmének vagy fizetésének 70 százalékát állami adóba el kell venni, a megmaradó 30 százalékkal még az illető kivételes keresőképessége is honorálva van és az állam humánus, szociális céljai is elérhetők. De annak: a mai szűk viszonyok között amikor százazrek kenyér és kereset nélkül vannak és a mai szociális gondolkodás szerint: nincs jogosultsága, hogy egy-egy egyéneknek havi 100.000 pengő vagy még több jövedelme is legyen. Ha mi a munkanélküliséget, az így begyűlt adókból, telepítésekkel és új épületek felállításával megtudjuk szüntetni, kivettük a kommunizmus méregfogát. A kommunizmusnak többi alapelve a magántulajdon, a vallás, a család megszüntetése, mind ellenkezik a természet törvényeivel és ezért önmagától összeomlik. A magántulajdon természetes

jog, amelyet születésünkkel már magunkkal hozunk. A vallás természetes szükséglete minden népnek. A vad népeknek is van vallása. Éppen azért a vallást, a hitet elvenni akarni, olyan, mintha a fantáziát akarnák megszüntetni, ami lehetetlen. És mit nyújt a kommunizmus ezek helyett? Az összetartozandóság érzetét, az állam mindenhatóságát, ezt pedig a mostani állami alakulatok mellett is meg van, de az ígért népijólétet még nem tudta bemutatni.

Hiszen a néptörzsek azért egyesültek nemzetté, hogy az egyén jogait, a magántulajdonát jobban megvédelmezhesse. A mostani nagyszabású orosz kísérlethez, tudunk az ókorban hasonlót a spártaiaknál, de az is megbukott, mert az egyéni természetes vágyakat nem elégítette ki. De ha a keresztény vallás magasabb erőt: „szeresd felebarátodat, mint önmagadat”, a kormányzásban is szemellett tartanak, ha megszüntetik a munkanélküliséget, ha mindenkinek lesz kenyere, akkor a kommunizmusnak elébe vágunk. Természetesen engedni kell, hogy a nép maga kormányozza magát, vagyis be kell hozni a fittos szavazást, és mentől több szabadsága van a népnek, annál öntudatosabb és életrevalóbb az és akkor nincs oka gyűlölni a kormányt.

Azokkal szemben, akik azt mondják, hogy a nemzetiségi kérdések a jövőben nem oly fontosak, mint a gazdasági kérdések, azt állíthatom, hogy a gazdasági kérdések az emberiség fentállása óta mindig voltak és lesznek, mert az élelem megszerzése, a létfenntartás ezek ténylegesei, tehát mindig okul szolgáltak a háborúhoz, de a fajt sohasem szorították háttérbe, ellenkezőleg a faj széftériszkelni törekedett, hogy gazdasági szükségleteit, más szavakkal létfenntartási szükségleteit megszerezze. A régebbi időben az erősebb népek meghódították és szolgáikká tették a gyengébbeket és ha erős volt fajszeretettük, magukba olvasztották azt. A történelem tanúsága szerint, arra is volt példa, hogy a hódító esett átölezzék a meghódított öntudatosabb, műveltebb és főként erősebb fajszeretettű népek és beolvadt a meghódított népbe, felvette annak nyelvét, szokásait, műveltségét, miként az avarok és hunok is elolvadtak. Sainos a krisztusi szeretet még az egyfajta népből álló államokban sem ér-

vényesül, hanem inkább a létért való küzdelem, amely eszközeiben nem válogatós; ezért van sok szociális baj; mert a jó anyagi viszonyok között élő egyén, megszokott igényeiről, a vallás parancsa ellenére sem tud lemondani embertársai javára. Ezért van a sok nyomor, a sok szenvedés, a munkanélküliség. Ezt használja fel a kommunizmus. Állítólag a nyomort akarja megszüntetni, de ez csak takaró, a cél az osztály- és világturalom. A nyomort eddigi tapasztalat szerint és eddigi eljárásai megszüntetnie nem sikerült. Sokkal inkább sikerül ez, a már elmondott intézkedések alkalmazásával és ha az emberek több szociális érzést igyekszünk behozni, belenevelni. Így pl. ha a hivatali minősítésekben még egy rovat lenne, melyen az illető hivatalnok szociális magatartása, illetőleg érzéke. Az iskolában szintén erkölcsileg ebből is klasszifikálni kellene. A társadalom magatartása ez által nagyot javulna. De miután sehol a világon a kersztényi elvek, a kormányzatban nem találhatók fel, hanem inkább a létérti küzdelem kegyetlen törvényei érvényesülnek, nekünk is ezekhez kell alkalmazkodni a más fajiakkal szemben, és ha eljön a nagy nap, amikor a német nagyhatalom, szövetséges társaival együtt felemeli öklét és vétőt mond az eddigi gaz elnyomásnak; résen kell állanunk és a végdöntésnél kinyomni a nemzetiséget az országból és helyébe egytizedrésnyi magyart telepíteni, ezeket bőven ellátni földbitokkal, felszereléssel. Ez esetben 25-30 év alatt, meg lesz a 25-30 millió fajmagyar; mert ne felejtjük el, hogy a jövőben csak erős, nagy számú, egyfajta nép lesz képes itt Magyarországon fentállni. Ha ily evencék maradunk, felolvadunk a körüöttünk levő erős szláv, vagy német fajba, mert állami függetlenségünket nem leszünk képesek megtartani. Miután pedig ismerve népünk történetét: az utabban is megnyilatkozó egymásiránti gyűlöletét, amely a gyenge fajszeretettől ered, kevés politikai előre látású, basáskodó természetű, mely magának függetlenségét óhajt, de még testvéreinek sem, másrésztől nagy lelki feilángolását, hősies, bátor természetét, mely a kis csirában nem akarja meglátni a nagy bajt, végtelenszerető türelmét a más fajokkal szemben; nem remélhetem, hogy ezen alapos és gyökeres nemzetiségi politikát elfogadják és végrehajtsa, dacára az oláh, a szerb és a cseh példának, és így sajnos azzal a gyászosan szomorú meggyőződés-sel járok-kelek és fogok sirba szállni, hogy imádozt hazám és nemzetem 100 év múlva már volt, de nem lesz, ha csak mi, akik egyetértünk, nem tömörülünk, a hazá, a nemzet megmentésére. Felhívom azért mindazokat, akik velem egyetértenek, közöljék velem címüket, hogy aztán összehívassam őket egy telepítő és kultur egyesület alakítására.

Debrecen, Rákóczi utca 12. 1931 június 12.

Csokaj Fényes Károly.

Ötödször követett el öngyilkossági kísérletet a Vendég-utcai lakatossegéd,

aki még ma is fogva van, mert nem akar letenni szándékáról

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Debreceni Ujság—Hajdúföld legnapj számában részletesen beszámoltunk Kiss József 22 esztendő lakatossegéd öngyilkossági kísérletéről. Megirtuk, hogy a fiatalember szerdán este Vendég-utca 69. számú házában lévő lakásán felakasztotta magát, de levágták és hamarosan eszméletre té-

ritették. Kiss József azonban egy cseppet sem volt hálás azért, hogy megmentették, sőt szemrehányást tett megmentőjének, amiért arra kényszerítette, hogy az öngyilkosságot még egyszer megkísérelje. A makacs öngyilkosjelölt ugyanis kijelentette, hogy egyáltalán nem tesz le szándékáról és amint erre alkalom kínálkozik, végez magá-

val. A közben megérkezett rendőr erre Kiss Józsefet a saját érdekében előállította a kapitányság központi ügyeletére, ahol megismételte előbbi kijelentését, mire őrizetbe vették és lekísérték a fogdába. Azt hitték, hogy reggelre majd megjön az esze és letesz rögeszméjéről. Ugyáltszik azonban a fogdában eltöltött éjszaka sem tudta kijózanítani, mert tegnap kihallgatása alkalmával ismételtén kijelentette, hogy abban a pillanatban, amikor szabadon eresztik, újból megkísérli az öngyilkosságot. Hiábavaló volt minden rábeszélés, makacsul megmaradt elhatározása mellett. A dolog vége az lett, hogy Kiss Józsefet megint csak visszakísérték a fogdába, hogy valóra ne váltsa fenyegetését.

Kiss József egyébként nem ismeretlen a debreceni rendőrség előtt. Hasonló öngyilkossági kísérlet miatt most ötödször került a rendőrség elé. Egy alkalommal az erőt vágta fel, négyszer pedig kötéllel akart végezni magával, de egyszer sem sikerült megválnia az élettől.

Elvesztette a főnyereményt, mert nem fizette ki a sorsjegyet

Bécs, június 11.

Eszterendők óta vett részt az osztrák osztálysorsjegy játékon egy bécsi borbélymester, aki idővel valóságos szenvedéllyel, egészen sportszerűen üldözte a szerencsét. A szerencse hosszú ideig nem viszonzta ezt az üldözést, bár a borbély éveken át pontosan, huzásról-huzásra befizette a pénzt, hogy részt vehessen a sorsolásban s állandóan a 16.800-as számú sorsjeggyel manipulált.

Tavaly decemberben aztán, hogy-hogy nem, megtörtént, hogy a borbélymester megelégedett a sorsjegy megváltásáról. Szokott kedvenc sorsjegvét postán megkapta ugyan, de az árát nem küldte be. Annál nagyobb volt a kétségbeesése, mikor kezébe került a huzási lapstrom és kiderült, hogy a 16.800 számú sorsjegy a második osztályban a főnyereményt, 30.000 schillinget nyerte meg.

Perre került a dolog. A főelárusító, akinél a borbély évek óta vásárolta a sorsjegyet, nem volt hajlandó a 30.000 schillinget kifizetni, a borbélymester pedig viszont olyan alapos jogi érvekkel támasztotta alá kérését, hogy a polgári törvényszéken hosszas tárgyalásra került az ügy. Az elnöklő bíró ma végre salomon bölcsességgel egyezséget létesített a felek között.

Hangsúlyozta, hogy az osztálysorsjáték számára csak előnyös lehet, ha meglátja a jövőre is kiülő üzletfelét és így sikerült elérnie azt, hogy az osztálysorsjáték főelárusítója 2000 schillinget fizet ki a borbélymesternek, aki ezzel az összeggel úgy is, mint a veszett fejsze nyelével, boldogan megelégedve távozott.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Hírek

1931 június 13 (szombat)

Prot.: Tóbiás. Kath.: Paduai sz. Antal

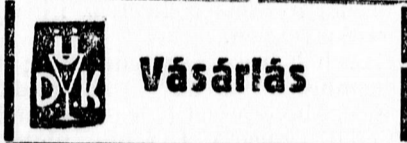
Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Mégváltó” Piac-u. 18. — „Aranyegyszaru” Kossuth-u. 8. — „Magyar korona” Péterfia utca 10. — „Arany János” Csapó-u. 56. — „Szt. Háromság” Homokkert.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban az északi hegyvidéken voltak erősebb zivatarok. — Salgótarjánban 21 milliméter esett jégesővel, Putnokon 19 milliméter, Pápa és Tata vidékén, valamint az Alföld középső részein is volt számottevő csapadék. A hőmérséklet délután közel 30 fok Celsiusra emelkedett.

Budapest 12-én délben a hőmérséklet 27 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Helyenként zivataros esők, lényegtelen hőváltozás.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETI REND

Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál dr. Dószekhy Mihály, délután 5 órákor Szabó Géza. Kistemplomban délelőtt 9 órákor prédikál Molnár Ferenc, 11 órákor Madar Zoltán, délután 5 órákor Vallásos estély dr. Dancsházy S. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor prédikál dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor Madar Zoltán, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor prédikál Magyar Bertalan, d. u. 5 órákor vallásos ünnepély Kardos Lajos, Ispótyai templomban délelőtt 10 órákor prédikál Uray Sándor, délután 5 órákor Szabó Gyula, Homokkerten délelőtt 10 órákor prédikál Kovács József, Nyilastelepen délután 3 órákor Bagdy Dániel, Csapókerten d. e. 10 órákor prédikál Szabó Gyula, d. u. 3 órákor Halász András. Ondód-Vedres dűlőben Halász András, Köselyszegen Konrád Zoltán. Bánkon Tóth Sándor, Cucán délután 3 órákor vitéz Szabó Endre. Egyeken d. e. 11 órákor prédikál Siposs Imre, Nagycserén délelőtt 9 órákor prédikál Bagdy Dániel, Hegyselepen Musza Ferenc, Halápon d. e. 9 órákor Kántor József, Belső-Ohaton délelőtt 8 órákor prédikál Siposs Imre, Ohat-Telekházán délután 3 órákor Siposs Imre, Hármashegyén délelőtt fél 10 órákor prédikál Kalas Ferenc, Nyulason d. e. fél 11 órákor prédikál Tantó Sándor th. Tégláskerti iskolában délután 3 órákor Benyhe Imre th., Köntösgáton délután 3 órákor Kalas Ferenc, Símsóni uti iskolában délután 4 órákor Halász András, Wolaffkatelepen délután 3 órákor Szalay Gyula.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisere. — Templomnyitás reggel 6 órákor. Misék, gyónatás, áldoztatás 6 órától. Szentmisék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. Nyolc órákor piarista diákmise. Fél 10-kor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután fél 4 órákor szentelvasó, szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője, utána ájtatosság.

A Homokkerten reggel 8 órákor szentmisét mutat be és prédikál Sziliczei Várady Gyula.

A Nyilastelepen 10 órákor szentmisét mutat be és prédikál dr. Bencze Mátvás.

A görög szertartású római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisere. 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmise, 9 órákor katonamise a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére prédikációval, 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órákor. Délután vespere.

Az evangélikus templomban:

Június 14-én, vasárnap d. e. 10 órákor istentiszteletet tart vitéz Szabó Endre ref. lelkész. D. e. 9 órákor ifjúsági, fél 1 órákor levante istentiszteletet tart Rapos Viktor. Minden csütörtökön reggel 8 órákor gyermekistentiszteletet tart Rapos Viktor.

Felhívás a Frontharcosokhoz. A megalakítandó Frontharcos Dalárda már belépett s a még belépni óhajtó bajtársakat felkérjük, hogy otthonunkban június 14-én déli 12 órákor okvetlen jelenjenek meg. Elnökség.

ÜZLETEMBEREK

Krausz: Miért vagy olyan szomorú? Kohn: Csödbe mentem.

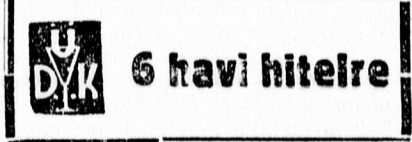
Krausz: És mennyit irattál a feleségedre?

Kohn: Semennyit.

Krausz: És mennyi pénzt tettél titokban félre?

Kohn: Egy fityinget sem.

Krausz: Ember, akkor te nem csödbe mentél, de tönkre.

— Ma kezdődik a 98 filléres hét a Csipkeáruházban, Kossuth-utca 4. szám.

— Névmagyarosítás. Stefánovits Döme m. kir. honvéd huszárnagy nevével belügyminiszteri engedéllyel Szentiványi névre változtatta meg.

— Nyilatkozat. Szepesi Albert annak közlésére kérte fel a szerkesztőséget, hogy állítása szerint ő nem volt kommunista és orgazdaságért nem volt elítélve, amit szerinte az is bizonyít, hogy már hét éve törvényhatósági bizottsági tag Budapestben.

— Kirándulásra és nyaralásra tetősátrak, viharkabátok, hátizsákok, cserkész ingek nagyválasztékban és jutányos áron kaphatók Antalffy Gyula sportüzletében, Varga-utca 1.

— A külföldre szállítandó paprika vegyvizsgálati díját 50 százalékkal mérsékelte a földművelésügyi kormány. A szegedi kereskedelmi és iparkamara feliratára a földművelésügyi minisztérium válasziratóban magáévá tette a szegedi kamara érveit és intézkedett arról, hogy június 5-étől kezdve a külföldre szállítandó paprika vegyvizsgálati díja 50 százalékkal olcsóbb legyen.

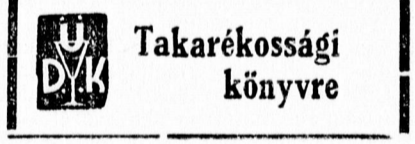
— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtt 9—10-ig imaáhitat, 10—11-ig prédikáció, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély, vegyeskar és zene-számokkal.

— Etvágytalanságnál, rossz gyomornál, renyhe emésztésnél, anyagszerevaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorója megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A Pesti Tőzsde 24 oldalas új száma a londoni City vezéreinek nyilatkozatát közli a pénzügyi helyzetre vonatkozólag. Az új 25 millió pengős sorsjegykölcsön-ajánlatról, a Kreditanstalt-ról, a magyar-román kamaráról, a Hungária Bankról, az új puhafa-egyezményről érdekes cikkek számolnak be. Információkat közöl a lap az Egyesült Izról, az Ofáról, a Telefongyárról, az Eszéki Cukorgyárról, a Banca Rosenberg Colomiról, stb. Cikket irtak a lapba Hollós Ödön, a Kereskedelmi Bank igazgatója, Dános László építésszerműnök, dr. Hódos Béla, a Nasic ügyvezető igazgatója, Kelemen Mór, a Vasművek és gépgyárak főtitkára, Fialla Dóri Ottó, Sas Zoltán, a Pécsi Kőszén igazgatója és sokan mások. Rendkívül érdekes textil, vas- és gépipari, biztosítási, áruipari és vidéki híreket mellékeltek elégitik ki az új számot.

— Jól vizsgázott Ferike és Katica, örül ennek Apuka és Mamma. Használt könyvet jó pénzért vesz Springer könyvesboltja és fotocikkek szaküzlete, főposta mellett.

— Adományok. A hadiárva kisleány részére, hogy levizsgálhasson, Temesváryi Gerő 2 pengőt, egy Szent Antal-tisztelő 1 pengőt küldött be a Debreceni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatalába. Az adományokt rendeltetési helyükre juttattuk el.

— A Kereskedelmi Akadémián Székesfővárosi Egyéves Tanfolyamon (VIII., Vas-utca 9—11.) a beiratkozások megkezdődtek. A felvétel hétköznapokon d. e. 11 órákor, középiskolai érettségi bizonyítvány, tanítóképzőintézeti oklevél, katonai tisztiképzőintézeti végbizonyítvány, felső mezőgazdasági iskolai végbizonyítvány, vagy felsőbb ipariszkolai végbizonyítvány és születési anyakönyvi kivonat alapján történik. Fizetsndő 56 pengő beiratási díj. Köztisztviselők gyermekei ennek felét fizetik.

— Egy kisebb főnyeremény a 98 filléres hét alatt a Csipkeáruházban vásárolni, Kossuth-utca 4. szám.

— Használt tankönyveikért a legmagasabb összeget fizeti Hegedüs és Sándor R. T. könyv és papírkereskedése. Ferenc József-ut 34. sz.

— Harminc kilós harcsát fogtak a Rábában. Györből jelentik: Csóka János sporthorgász a Püspökvár alatt a Rábában egy hatalmas harcsát fogott. A horogra több, mint harminc kilós harcsa akadt, amelyet a szerencsés sporthorgász a csónakba emelt. Az óriási harcsa felborította a csónakot. Ugyanezen a helyen nemrég egy szintén majdnem harminc kilós harcsát fogtak.

GEBAUER

TEMETKEZESI VALLALAT
KOSSUTH-UTCA 2.

TELEFON NAPPAL 103. ÉJLETT 60.

— Angliában is előadják Mussolini darabját. Londoból jelentik: A Daily Express szerint tárgyalások folynak Mussolini színművének, a Száz napnak Angliában való színrehozataláról. Egy nagy londoni színtársulat folytat megbeszéléseket a darab bécsi kiadójával. A következő lépés a darabnak angol nyelvre való lefordítása lesz.

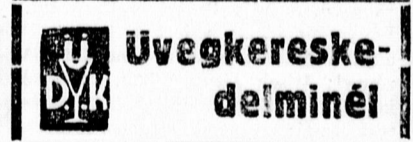
EJI NYUGALOM

— Hogyan volt megelégedve az ágyával? Ugyebár úgy aludt, mint Abraham kebelében?

— Hm... Vajjon Abrahamnak is voltak boloskái?

— Térzene. A m. kir. „Boeckay István” 11. hadvezred zenekara Nöth Antal katonai főkarmester vezetése alatt június hó 14-én, vasárnap délben 11 óra 30 perctől 12 óráig a Déri múzeum előtti téren és délután 6—7 óráig a Nagyerdőn (cukrászda mellett) következő válogatott műsorral ténenét tart. 1. „Dormus”, induló, Scharoch. 2. „Horthy nóták”, ábránd, Borsay. 3. „Találka Lehánál”, nagy egyveleg, Uhl. 4. „Ördögánc”, jellemdarab, Nöth A. 5. „Most ütött 12 óra”, modern egyveleg, Camille. 6. a) „Tangót szerettek táncolni”, tangó, Gilbert. b) „Saját erejéből” hangverseny induló, Rupprecht. 7. „Herma” keringő, Nöth A. 8. Ábránd „Traviata”, Verdi. 9. a) „Visszhang a távolból”, nyitány, Nöth A. b) A 39. gyalogezred díszmence indulója 1895-ből, Krause. 10. a) Magyar ábránd Bachó. b) Öreg bajtársak, Teike.

— Felhívjuk olvasóink figyelmét, miszerint bármilyen dolgát (lakás, vásárlás, utlevélügy stb.) szerény díjazás ellenében elintéztethet Budapestben anélkül, hogy személyesen felutazna s így megtakaríthatja az utiköltséget. Cím a kiadóban.

— Ma kezdődik a 98 filléres hét a Csipkeáruházban, Kossuth-utca 4. szám.

— Nem tudja kifizetni a hátralékos tandíját egy hadiárva leány. Egy szegény hadiárva leánynak, aki középiskolai tanulmányait kitűnően végezte és több gyermekes hadi özvegy édesanyja nem tudja a tandíját kifizetni, egész esztendői tanulását a megsemmisülés veszélye fenyegeti. A Debreceni Ujság—Hajdúföld a jószívű olvasóhoz fordul és kéri, hogy ennek a veszélyben forgó magyar tehetségnek siessenek segítségére és adományaikkal tegyék lehetővé a hátralékos tandíjának (35 pengőnek) a kifizetését. A legcsekélyebb adománnyal is segíthetünk, mert sok kicsiből is hamar öszesgyűlik a szükséges összeg. Adományokat a Debreceni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatala (Kossuth-utca 3., I. emelet) „Hadiárva” jellegre vesz át és azokat hirlapilag nyugtatza. Gyűjtésünk eredménye eddig a következő: HONsz debreceni csoport 10 P.

Budapest, D. e. 9,15: Szalonzenekari hangverseny. Karnagy: Gertha István. 9,45: A hangverseny folytatása. 11,10: Vízilásjelentés. 12: Déli hrangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12,05: A m. kir. 2. honvédegyalozezred zenkarának hangversenye. 12,25: Hírek, 12,35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízilásjelentés. 2,45: Hírek, élelmiszerek, piaci árak, árfolyamhírek. 4: Thury Maria meséi. 4,45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízilásjelentés, hírek. 5: A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 1. Rákóczi kesergő. Előadja tárogatón Matuska György. 2. Hubay: Rákóczi himnusz. Előadja Miletin József, tarogatón kíséri: Matuska György. 3. Sztrilich Pál dr: Eletmentő cserkész-tábor. 4. Cserkészjáték: a) Esti dal; b) Erdő mellett; c) Menetelő; d) Tábori nóta. Előadja a 7. sz. Verbőczy es. csapat vegyeskara. Vezényel: Deák Bárdos Gy. 5. Hangutánzások (Vagy angyan egy cserkész hallja). Előadják a 3. sz. Regnum Marianum cserkész-csapat tagjai. Vezeti Windhaber Alajos cserkészvezető. 6. Csaba Jenő: Édes cserkész-törvény. (A cserkész ahol tud, segít). Az előadást rendezte: Kosch Béla. 6: Paduai Szent Antal halálának és szenté avatásának 700. évfordulója alkalmából emlékünnap a Székesfővárosi Vigadóban. 1. a) Buttykay-Szabó: Ünnepi hangok. (Acclamatio); b) Lány-Zimarino: Szent Antal dícsérete. Előadja a szombathelyi „Haladás” ének-kar. Vezényel: Jarisch János. 2. Megnyitó beszédet mond Serédi Jusztinián dr. biboros hercegprímás. 3. Wagner: Lohengrin—Grál elbeszélés. Előadja: Székelyhidúy Ferenc dr. Zongorán kíséri: Berg Ottó. 4. Sipőcz Jenő dr Budapest székesfőváros polgármesterének ünnepi beszéde. 5. Sik—Koudela: Babylonnak vízei mellett (136. zsoltár). Előadja a szombathelyi Máv. műhely „Haladás” ének-kara. Vezényel: Jarisch János karnagy. 6. P. Jánossy—Beretvás: Halljátok halak. Melodráma. Előadja: Abonyi Géza, zongorán kíséri: Beretvás Hugó. 7. Verdi: Othello—Desdemona Ave Mária. Előadja: Bodó. Erzs. Zongorán kíséri: Berg Ottó. 8. Centennáriumi harangszó, mondja Buttykay P. Antal. 9. Lány-Zimarino: Áldott a Szent. Előadja a Máv. „Haladás” ének-kara. Vezényel: Jarisch János. 7,30: Helyszíni közvetítés a ózdi vasgyárból. A közvetítést vezeti: Gyarmathy János. Konferál: Koudela G. dr. 8,45: Gramofonhangverseny (A közönség kedvencei lemezei). — 9,45: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés, löversenyeredmények. — Majd: Weygand Tibor énekszámai a rádió házkvartettjének kíséretével. 10,30: Másfélóra könnyű zene. (Zenekari hangverseny). Karnagy: Polgár Tibor.

— Használt iskolakönyvekért a legnagyobb árt fizeti Acél antiquariuma. Széchenyi-utca 2. szám. (Kis-templom mögött.)

— Tanulókat, gyakorlott segéd-lányokat felvesz: Laborfalvy divatszalon, Debrecen, Rákóczi-utca 41. szám.

— Számos női bajnól a természetes „Ferenc József” keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

— Gyapju fürdőruhák mélyen leszállított árban, fürdőcipők és fürdősapkák nagy választékban minden színben jutányosan kaphatók Antalfy Gyula sportáruházában, Varga-utca 1.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

TESTÉDZÉS

A Vienna debreceni mérkőzését nem fenyegeti anyagi veszedelem

Debrecenben játszik felemelt helyárrakkal a Vienna-meccset

Lapunk két legutóbbi számában két kommunikét közöltünk, amelyeket a Boeskov vezetőse küldött be lapunkhoz. Az első beküldött közlemény arról szólt, hogy a Vienna, a bécsi bálnokcsapat kifogást emelett a Boeskovval lejátszandó középeurópai kupa mérkőzés Debrecenben való megrendezése ellen s azt kívánta, hogy mindkét meccset Bécsben bocsássák döntésre. A második szintén beküldött cikk már arról adott hírt, hogy mégis lehet megoldást találni a mérkőzésnek Debrecenbe hozatalára, csak hogy (!) a Vienna olyan magas — 600 dolláros — haszonrészesedést köthet ki, amelyet a debreceni meccs nem bírna el s ezért a debreceni futball klub vezetősége kénytelen lesz a helyárrakat felemelni.

Mindkét kommunikét készséggel leközöltük, mert feltételeztük, hogy az osztrák bálnok csapat, amely hozzá van szokva a mi szerény vidéki viszonyainkhoz képest nagy összegű bevételre, ezen az alapon igyekezett akadályokat gördíteni csapatának Dbreceenbe vitele elé. Ezzel szemben a fényváltás az, hogy ilyen akadályok nem merültek fel, de nem is volt rá mód, mert a nemzetközi mérkőzések megrendezésének nyilván bizonyos szabályai vannak, amelyek éppúgy kötelezik a Wiennát, mint a Boeskovt s azok elől kitérni még az osztrák bálnok csapatnak sem lehet. Nem fenyegetett tehát és nem is fenyeget az a veszedelem, hogy a Vienna megtagadná a debreceni revánsmecset a Boeskovtól. Az a kérdés itt teljesen mellékes, hogy a Boeskovnak 600 dollár részesedést fizetni kell, ezt a Boeskov vezetősége nyilván tudta már akkor, amikor vállalta a középeurópai kupa mérkőzésben való részvételt és bizonyára tudatában volt a Boeskov vezetősége annak, hogy a kupamérkőzések üzleti szempontból csak előnyösek lehetnek hiszen minden valamire való futball klubnak legfőbb vágya, hogy résztvehessen ezeken a nagy bevételt jelentő nemzetközi tornákon.

Iői tudjuk azt, hogy Debrecenben nem lesz mekközéltőleg sem olyan hatalmas közönség a Diószegi-uti pályán, mint amennyi a bécsi sporttele-

pen fogja felkeresni a mérkőzést, azonban, miután közös kasszára megy a jatek, a differencia nyilván eliminálódik és a Boeskovt semmivel sem fogja nagyobb megterhelés érni, mint a Wiennát, sőt a debreceni csapat aránytalanul jobb üzletet fog csinálni, mint az osztrák bálnokcsapat. A Vienna avagilag nyilván jobban örülne ha a Ferencvárossal, vagy az Újpesttel játszhatná le ezt a mérkőzést is, azonban miután a sors a Boeskovval hozta össze, minden különösebb bosszankodás nélkül bele fog nyugodni és már bele is nyugodott abba, hogy neki Debrecenbe kell játszani annál is inkább, mert a részére minimálisan kikötött hatszáz dollár biztosítva van.

Nem helyes tehát és nem is érdemi meg a debreceni sportközönség, hogy azzal fenyegetse meg, hogy elesik ettől a nagy futball látványosságtól, ha nem fizeti meg a már is kilátásba helyezett s rendkívül felsőfokú helyárrakat. Mi elhiszük, hogy a Boeskov vezetősége keresni akar ezen a mérkőzésen, sőt biztosítani akarja magát anyagilag jó néhány hónapra, nem is emelünk kifogást az ellen, hogy a Boeskov megtalálja a számításait pénzügyi téren is, ezt azonban ne uer csinálja, hogy bizonyos hatáson meséssel álljon elő, hanem mondja meg nyilván, hogy itt olyan élvezetes futball jatekot láthat majd a közönség, amiért érdemes anyagi áldozatot is hozni. Véleményünk szerint ez az egyedüli helyes eljárás és a Boeskov hívei ilyen indokolás mellett készséggel megfizetik a normális mértéket túl nem haladó helyárrakat is.

Fenti közleményünk igazolására közöljük, hogy a Boeskov vezetősége már is döntött és elhatározta, hogy a középeurópa-kupa revánsmérkőzését Debrecenben rendezzi meg június 5-én, mely alkalommal a következő felemelt helyárrakat lépteti életbe:

Pályol: 8. elővételben 7. tagoknak 6 pengő. Korzóülés: 6. elővételben 5. tagoknak 4 pengő. Tribünülés: 5. elővételben 4. tagoknak 3 pengő. Állóhely: 1.80. elővételben 1.60. tagoknak 1.40 pengő.

Ha'almas aranyunak ígérkezik a vasárnapi uszóverseny

Az eddigi előkészületek és a nevezésekből ítélve, a vasárnapi uszóverseny az utóbbi évek legsikerültebb uszóversenyének nevezhető. Debrecen összes számottevő uszó szerepelnek az indulók között, akiknek azonban nemcsak a budapesti vendégek fognak nagy konkurrenciát jelenteni, hanem Szolnok uszói is. A szolnoki uszóknak ez lesz az első szereplése Debrecenben és ez annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, miután nagyon jó tréning-hírek hallatszanak Szolnokról és így a vasárnapi verseny van hivatva eldönteni, mennyiben kaptott a keleti kerület uszósportja erősítést Szolnok uszóiból.

A verseny főattrakciója a vízpolómérkőzés lesz Debrecen válogatott csapata és a budapesti

MAC csapata között. Jeleztük már, hogy a MAC a propaganda nagy jelentőségét átérve, teljes csapatát küldi Debrecenbe. A közönségnek tehát alkalma lesz a vasárnapi Magdeburg elleni staféta és győztes vízpolócsapat 3 tagját is láthatni. A legnagyobb érdeklődés bizonyára Ivády bekkjátéka és Keserű II. fenomenális csatárjátéka iránt fog megnyilvánulni, annál is inkább, miután a sportsajtó a vasárnapi csapatból éppen ezt a két játékos emelte ki. A vízpolómérkőzés nem a verseny utolsó száma lesz az eddig követett gyakorlattal szemben, — miután a verseny vége felé már bizonyára nem lenne oly világos, hogy a vízpoló nuanszbeli finomságai is kitünjenek. Éppen ezért a rendezőség a polót az uszósámok

között bonyolítja le, ami bizonyára a közönség oszlatlan tetszését meg fogja nyerni.

Debrecen csapata szorgalmas munkával készül a vasárnapi vízpolómérkőzésre és habár tudják, hogy a MAC tulerős ellenfél lesz, mégis igyekezni fognak a mérkőzést tisztes eredménnyel befejezni. A csapat felállítása még most nem teljesen végleges, 1—2 változás történhet, de a valószínű felállítás a következő: Köves—Gödényi, Kepecs—Farkas, Orosz, Körmondy II., Szentkirályi.

Az uszósámokban a MAC tagjain kívül még kilátásba helyezte lejövetelét Boross és Szabados is, és ha csak valami különösebb akadály közbe nem jön, ugy a közönségnek igazán élvezetes küzdelemben lesz része a Boross—Nánássy—Szabados trió versenyében.

Biztató formát árulnak el a középiskolások is a tréningeken és így a középiskolai bajnokságok, amelyek most végre méltó keretek között kerülnek megrendezésre, szintén nagyon szép eredményeket gyűjtenek a starthoz, a bajnoki cím elnyerésére. A diákok között számos olyan uszó van, akik eddig is már igen szép eredményeket értek el az ifjusági versenyekben.

A helyárrakat a rendezőség a legminimálisabban állapította meg, hogy ezzel is a propaganda célját szolgálja. I. rendű ülőhely 2.— P, II. rendű ülőhely 1.50 P; állóhely 80 fillér, diákok (középiskolások) 40 filléres jegyet kaphatnak. Miután a rendezőség az állóhelyekből csak mérsékelt számban bocsájt ki jegyeket, az érdeklődésnek megfelelően, ajánlatos ezeknek előre való biztosítása. Jegyek elővételben kaphatók a Moskovits divatáruházában, Pi-ac-utca 43. szám alatt.

Felhívás Értesitem a Villanygyárl S. E. első csapatának összes tagjait, hogy május 14-én, vasárnap déli 1 órakor a Diószegi-uti sportpályán pontosan megjelenni sziveskedjenek. Kovách, intéző.

Szép sikerrel zajlott le a berettyóújfalui járási levente verseny

Vasárnap Berettyóújfaluban tartották meg a járási leventeverenyt. A pályolok, ülő és állóhelyek zsufolásig megteltek. A diszpályolokban jelen volt vitéz Bartha László tábornok és a vármegyei és társadalmi élet számos előkelősége.

A verseny egy kimagasló száma a berettyóújfalui lovas-leventék díjlovallása, díjgratálás, karusszelle, Jeu-de-barre, továbbá tornászás vágató lovakon, vágató lovon célbalövés pistollyal.

Részletes eredmény a következő:

Lovas leventevereny

Díjlovallás és díjkiosztás kezdőknek:

I. díj Verebi János lovaslevente nagy ezüstérem és zsebóra.

Díjgratálás haladóknak:

I. díj Tanaszi József lovaslevente nagy ezüstérem és kantár.

Díjlovallás és díjkiosztás kezőknak:

I. díj Szatmáry Gyula lovaslevente teljes nyeregfelszerelés és nagy ezüstözött érem, II. díj Kinter Imre lovaslevente kantár és kieszűstözött érem.

Vágató lovon célbalövés pistollyal:

I. díj Tikász Mihály nagy bronzérem és kantár, II. díj Verebi János kis bronz érem és kantár.

Szalagtépés (Jeu-de-barre)

I. díj Szatmáry Mihály kis bronzérem.

Gyalogos leventék versenye

Díjazások:

Csapatverseny: I. Berettyószentmárton oklevél, II. Bakonszeg oklevél, III. Berettyóújfalui oklevél, IV. Darvas oklevél.

Céllövészet csapverseny: I. Berettyószentmárton nagy ezüstözött érem és oklevél, II. Csökmő kis ezüstözött érem és oklevél, III. Berettyóújfalui nagy bronzérem és oklevél, IV. Bakonszeg kis bronzérem és oklevél.

Céllövészet egyéni verseny: I. Nagy Lajos Csökmő nagy ezüstözött érem, II. Király József Berettyóújfalui kis ezüstözött érem, III. Barna Lajos Berettyóújfalui nagy bronz érem és oklevél, IV. Bokor József Berettyószentmárton kis bronzérem és oklevél, V. Sándor Imre Berettyószentmárton kis bronzérem és oklevél.

Céllövészet oktatók részére egyéni verseny: I. Gál István Darvas nagy ezüstözött érem, II. Csonka Sándor Váncsod kis ezüstözött érem, III. Hajzer Imre Furta nagy bronzérem és oklevél, IV. Nagy Zsigmond Csökmő kis bronzérem és oklevél.

Buzogány célbadobás csapatverseny: I. Berettyóújfalui nagy ezüstözött érem és oklevél, II. Darvas kis ezüstözött érem és oklevél, III. Bakonszeg nagy bronzérem és oklevél, IV. Zsáka kis bronzérem és oklevél.

Buzogány célbadobás egyéni verseny: I. Szabó János Berettyóújfalui nagy ezüstözött érem, II. Bereg Gábor Szentpéterszeg kis ezüstözött érem, III. Bagosi Imre Berettyóújfalui nagy bronz érem, IV. Adány Vince Hencida kis bronzérem és oklevél, V. Szabó Gyula Váncsod kis bronzérem és oklevél.

Vereséget szenvedett Göteburgban a Bocskay

Göteburgban a Bocskay egy ottani válogatottól 4:1 (4:0) arányu vereséget szenvedett.

Tippverseny pályáyoinkhoz

A vasárnapi amatőr-derby mérkőzésével kapcsolatban felhívjuk tipp-verseny pályázoinkat, hogy szelvényeiket legkésőbb vasárnap délig adják le kiadóhivatalunkban, Kossuth-u. 3. I. em. A szelvényekkel elért pontszámok könnyebb kiszámítás szempontjából megjegyezzük, hogy a mostani és mult vasárnapi csonka fordulón elért pontszámok összege hozzá lesz adva a már eddig elért pontszámokhoz.

SZELVENY

a Debreceni Ujság—Hajdúföld tipp-verseny pályázatához.

Amatőr bajnokság állása

Junius 7-én:	Junius 14-én:
1. DKASE 40.	1. ....
2. NyKISE 38.	2. ....
3. NyTVE 37.	3. ....
4. DVSC 35.	4. ....
5. DEAC 31.	5. ....
6. KSE 28.	6. ....
7. DTE 21.	7. ....
8. NSE 19.	8. ....
9. PMAV 17.	9. ....
10. DMTE 17.	10. ....
11. NyÖTSE 14.	11. ....
12. MTSE 14.	12. ....
13. Textfigyár 12.	13. ....
14. NyMTK 7.	14. ....

Pályázó neve és lakása:

Egy személynek beltekint tetszésszerűen mennyiségű szelvényrel lehet pályázni

SALAMON KABAREJA

Salamon Béla évente megismétlődő vendégszerepléseinek mindig megvan a maga inycsiklandozó pikantériája. Valahogy etnografiai élmény a debreceni magyar publikum számára bepillantani abba az alig torzító tükörbe, amelyben egy előtte annyira idegen és elzárt világ, a pesti zsidóság gondolkodásmódja, erkölcsé, életfelfogása, humora, — sőt művészete tükröződik markáns színtűkben. Mint az „afrikai ajak-nők” európai expedíciója, szinte úgy hat Debrecenre a Salamon-féle színészi és életstílus, amelynek láttán a feltörő derulást némi kis kaján örvendezés fűszerezi: hát ilyenek vagytok ti, pesti liberális polgártársak.

Salamon Béla egész megjelenésében, mozgásában, gesztusainak, rögtönzött szövegeinek, fanyar humorának minden groteszk megnyilatkozásában, — de akkor is, mikor a pesti kávéházi líra egy-egy idegenszerűen pengő szentimentális hurját üti meg, — százszázalékos képviselője annak a típusnak, amelyet a liberális szerkesztésű vicclapok, a kabaré és a fővárosi sajtó humorrovatai már félszázad óta népszerűsítenek a magyar publikum előtt: az a zsidó, aki félszeg, gyámoltalan, tanulatlan és megbízhatatlan, de a végén mindig feltalálja magát, fölényben marad és bebizonyítja, hogy van szíve.

Mennyiben igaz ez a típus, annak taglalása nem fér el egy nyári kabaré kritikájának keretei közé, hogy azonban Salamon Béla kitűnő megtestesítője ennek a — mondjuk — irodalmi típusnak, — az kétségen felül való. Aki egy évben egyszer újient találkozik alakításával, ellenállhatatlan kacagással kíséri egy estén keresztül, mert végeredményben igen-igen szűk az a komikus-skála, amin Salamon valóban mesterial virtuózkodik. Valahogy az amerikai négerrek primitív hangszereire emlékeztet, — pár diszsonánsan szerelt húr, amelyeknek minden variációja mégis csak monoton marad: Salamon Béla mindig Salamon Bélát játsza.

Ebbe a stílusba és milióbe kitűnően illenek Berky József, Komlós Vilmos és Boross Géza, az izzig-vérig pesti kuplénekes és konferanszié. Az ő számára csak annyi megjegyzésünk volna, hogy a fővárosi kabaré-művész urak veled együtt élénk tévedésben leledzenek, amikor úgy vélik, hogy idült és megavasodott „aktuális strófáik” az ujdonság ingerével hatnak a vidék nagyvárosaiban. Tessék elhinni, Debrecen nem a Szudánban „terül el” és éppen nem elégíti ki, még a kabarépublikumát sem, a pesti uraságtól már régen levetett, megzাপult illatu lim-lom.

Rolkó József ebben a groteszk környezetben is elsőrangú. De mi tagadás, inkább részvétel érezzük iránta, akik láttuk sokatigéző indulását. Szomorú magyar

sors, amikor egy művészi talentum hamisítatlan aranyát kabaré-deszkákra kell apró pénzre váltani. Bár adná Isten, hogy Rolkó előtt megnyílnék az a fölfelé vezérlő út, amelyre az ő színészi kvalitásai predestinálják.

A Salamon-társulat hölgytagjai igyekvő jelentéktelenségükben a megszokott kiegészítői az együttesnek. A legrutinósabb színész nő köztük Cirák Lucy, a Sass Olly kellemes hanganyaga pedig felülhalad egy átlagos vidéki szubretén. A rendezés és a szereplők együttműködése kifogástalan.

Bizonyos, hogy a Salamon-kabaréba csak nevetni megy a publikum. Nyári szórakozás, bár valljuk meg őszintén, nem a legnemesebb fajtából való. A szerzők, akiknek darabjaiba tulajdonképp csak a Salamon egyénisége önt humort és némi művészi értéket, igen-igen gyenge képviselői iparuknak. És ez áll elsősorban Vadnai Lászlóra. A legnyersebb helyzetkomikumra építenek mindent, olyan mellbelő fordulatokkal, amelyekben a nevetés után szégyenkezik a jobbízű ember. Szellem, a humor finomabb árnyalatai, melegség, mosolyra és nem röhögésre pályázó írói munka: ilyesmit hiába keresnénk ezekben az echt terézvárosi bohózatokban. Anélkül, hogy rajongóink Heltai Jenőért és generációjáért, meg kell állapítanunk: a pesti kabaréhumor nagyon-nagyon mélyre sülyedt az ő idejük óta.

Erről azonban Salamon Béla igazán nem tehet. Elvégre egy terézvárosi színpad csak azt adhatja, ami lényege, amivé közönségének izlése és igényei kitenyésztek. (—váry.)

A színházi iroda jelentése

Ma szombaton este bucsuzik Salamon Béla és művész-társulata

Két zsufolt ház kacagta végig Salamon Béla szenzációs estének pazarul mulatságos műsorát. Megállapítható, hogy a közönség soha így és ennyit nem mulatott, mint ezuttal. Az első este után még növekedett az érdeklődés és a mai előadásra nagy jegyelvétel folyt. Táblás házra van kilátás, miért is ajánlatos a jegyről még a délelőtt folyamán condoskodni, így mindenki sorbaállás nélkül iuthat jó ierzhez.

Salamon Béla a humor és a jókedv koronázatlan fejedelme vezet természetesen a remek műsorban. Őt különféle szerepet iátszik és mind egyiknek frenetikus hatása van. Ugy szintén tomlóva tansolia a közönség Boross Géza páratlanul szelemes, nagyszerűen előadott aktuális kupléit és Rolkó József kabinetalakitásait a pompás Komlóssal és Berkivei, valamint a kitűnő Götz Erzs. Sass Olly és Cziráky Lucyval egyetemben.

Mindenki iöijön el ma este Salamon Béla bucsuelőadására és szenzációs, jókedvű mulatságos színházi estében lesz része.

Egy évig várhat megint arra a ki-

tűnő alkalomra, hogy az ország legiobb komikusának, Salamon Béla-nak nagyszerű produkciójában gyönyörködhessen.

VIGSZÍNHÁZ

TELEFON 14-71

Teljes hangos műsor!

Lon Chaney döbbenetes alakításával.

A többi főszereplők:

Mary Philbin és Normann Kerry felejthetetlen világattrakciója hangos filmen

AZ OPERAHÁZ FANTÓMJA

Az emberi rutság tragédiája 10 felvonásban.

Azonkívül:

James Murray és Kathryn Krawfordt főszereplésével.

SPORT ÉS BÜN

sportdráma 7 felvonásban

Előadások kezdete hétköznap 7 és 9-kor. Vasárnap 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap az 5 órás előadás mérsékelt helyarakkal.

Szombaton:

„KÉT DIPLOMATA”

Zoro és Huru vigjátéka 10 felvonásban.

Megelőzi:

„KIS GARNIZON”

Harry Liedke, Marie Lotto és Hans Junkermann főszereplésével.

Előadások 7 és 9 órákor. Félhelyarakkal.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Fazekas Béla kőműves seged—Balogh Erzsébet.

Születések: Lipkovits János dohánykertés leány Irén, Nagy József kertő munkás leány Róza, Vágott Gyula gépész-kovács fia Gyula Ernő, Balogh László gazdálkodó leány Juliánna és 2 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: özv. Kovács Ferencné Molnár Zsuzsanna ref. 62 éves, Eötvös-utca 73., Szerényi Adolf izraelita 75 éves, Barna-utca 2., Laczkó Mihály r. k. 71 éves, Erzsébet-utca 27., Orbán Jánosné Békés Róza ref. 25 éves, Bellefő 492., Ujfalussy Gyula r. kath 35 éves, Kis Debrecen szálló, Kovács Katalin ref. 2 éves, Csapó-utca 41.

— Adomány. Horváth L. földbirtokos konyári sóstófürdő tulajdonosa a berettyóújfalui lovas levente egyesületnek egy teljes nyereg felszerelést adományozott. Hálás köszönetet mond a levente egyesület vezetőisége.

— Levente júniális. A Haláp—Hármashegyi levente-csoport nagyszabású júniális rendezését június 14-én délután a hármashégyi állomás mellett. A kiránduló közönséget ezuton hívja meg a rendezőség. Hideg ételekről és italokról gondoskodás történt.

— Zongora órákat ad és csoportos magyar nótá tanítást is vállal igen kiválóan zongoratanárnő. Cim kiadóban.

A Singer varrógépek

mégis a legjobb!

HAJDUFÖLD

Szerkesztő:
MEISSNER KÁROLY,
a Tiszántúli Mezőgazdasági
Kamara elnöke

KÖZGAZDASÁGA

A gabonaértékesítés szabályozásáról tárgyalt tegnap a tőzsdei konferencia

A szabadkereskedelmi elvek alapján export-szervezet létesítését javasolják

Budapest, június 12.

A kereskedelemügyi miniszteriumban csütörtökön délután Bud János miniszter elnöklésével megtartott értekezlet határozata alapján, a tőzsde elnöksége konferenciát hívott össze a gabonaértékesítés kérdésében, elsősorban az érdekelt szervek képviselőinek bevonásával.

Az értekezleten, amely délelőtt 10 órától 1 óráig tartott, Politzer Sándor, a tőzsde alelnöke elnökölt. Résztvettek a mezőgazdák részéről Somssich László gróf és Bischoff László, az Országos Kivitel Intézet részéről Staub Elemér államtitkár és Fodor István, a Futura képviseletében Durányi Béla dr. h. vezérigazgató és Pellegrini Félix.

A tőzsde részéről Frey Kálmán, Friedlander Emil, Éliás Jakab és dr. Sebeny Dezső vettek részt, a vidéki gabonakereskedőket Hartenstein Ignác (Gyoma), Steinberger Imre (Békéscsaba), és Herzog István (Tótkomlós) képviselték.

Az értekezlet teljes egyetértésben folyt le, amennyiben minden érdekképviseleti megbízott láthatólag azon iparkodott, hogy a

miniszter elé hozandó javaslat tekintetében egységes álláspontot jussanak és lehetőleg elfogadható, az összes érdekeket kielégítő javaslatban tudjanak megállapodni. Ez a legnagyobb mértékben sikerült is, mert a konferencia több hozzászólás után csaknem teljesen egyértelműen elfogadta azt az indítványt, hogy a gabonaértékesítés lebonyolítása érdekében egy export szervezet felállítását hozzák javaslatba.

Ez az export-szervezet nem szindikátus és nem kötött működési körre ualt, hatósági jellegű vállalkozás lenne, hanem a szabadkereskedelmi elvek teljes meghagyásával ugy szerveznék meg, hogy az szinte önkormányzati alapon állana és a feltétlenül szükséges ellenőrzést a saját intézményei útján gyakorolná.

Az exportintézmény részére a kormány egységesen az egész termelési évről érvényes hatállyal megállapít egy bizonyos tétit, amit éppen úgy, mint a boletta árát, köteles a vevő a termelőhöz eljuttatni. Ez az összeg, éppen úgy, mint a boletta ára, a rendes forgalmiáron felül, többként jutna a gazda kezébe.

Elmult a szerezpenpoloska pusztításának veszélye

Eger, június 12

Hevesmegyében az őszi vetések sokat szenvedtek a késői fagyoktól, továbbá az őszi pocok- és futrinka kártételeitől, valamint a szerezpenpoloskának tömeges megjelenésétől.

A kárt okozó rovarok közül különösen a szerezpenpoloska megjelenése okozott riadalmat a gazdák körében.

A Rovartani Állomáson a gazdaközönség nagyrésze előtt ismeretlen szerezpenpoloskáról a következőket mondták:

— A mezei poloskák közül több faj található már régóta földünkön, mezőinkön. Ezek között akad néhány faj — közöttük a szerezpenpoloska is, — amely a pázsitféléken és a gabonaféléken is észrevétlenül szivogat. Ennek a szivogatásnak következtében a

megszurt sarj, vagy kalász egészben, esetleg részben elpusztulhat. Szerezpenpoloskák tavasztól ősziig állandóan találhatók, ezek azonban szemmel látható kárt nem tesznek.

Az igazi kár az idén az volt, amit a sarjakban csinált, de már ez a veszély elmúlt. Most a kalászokon van a rovar, de olyan mennyiségben, mint más években és így a kártétele is éppoly jelentéktelen, mint amilyen a korábbi esztendőkből volt. Abban az esetben is, ha a kalász egy része a szerezpenpoloska szívása következtében elpusztul a visszamaradt részen a szemek erősebben fejlődnek, nagyobbak lesznek és így tulajdonképpen súlyban a szenvedett hiány pótolva van.

Kevés a forgalom a terménytőzsdén

A mai terménytőzsdén egyenetlenül alakult az irányzat, miután a tengerentúli gabonapicokról is egyenetlen jelentések érkeztek. A határidőzlet forgalmában még mindig tartózkodó az irányzat, csak júliusi buzában voltak kötések, amelyben a zárlat négyfilléres árvesszeséget tüntet fel. A tengeri irányzat sem volt egységes, mert a júliusi tengeri 7, az augusztusi 11 fillérről visszaesett, ezzel szemben az új májusi tengeri ára 13 fillérről emelkedett.

A készáruipiacon jelentéktelen üzlet mellett ugyancsak egyenetlen az irányzat. Buzából alig tíz vagon cserélt gazdát változatlanul a tegnapi árbázison.

A rozs teljesen üzletelen, irányzata azonban javult, miután ára tíz fillérről emelkedett. A takarmányipiacon csak alig volt üzlet. A tengeri öt fillérről erősödött, egyébként az árak változatlanok. A magpírcen bitorberemagban volt üzlet, amelyet vidékről 32 pengővel kötöttek.

A budapesti és vidéki nagymalmok hivatalos árai: Ogg 31,50—32,00, Og 30,50—31,00, 2-es 29,50—29,75, 4-es 28,50—29,00, 6-os 26,25—26,75, 7-es 21,50—22,00, 7 és háromnegyedes 19—20,00, 8-as 17,50—18,00, 0-ás rozsliszt 30—30,50, 1-es 29—29,50.

A határidőzlet hivatalos árjegyzése.

Magyar buza: június 14,58—14,80 (14,58).

Tengeri: július 13,85—13,81, (13,81), augusztus 13,88—13,84, (13,84), május 11,80—11,90 (11,90).

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai: Buza: Tisza 77 kg 14,55—14,70, 78 kg 14,70—14,85, 79 kg 14,90—15,20, 80 kg 15—15,30, felsőtiszai és jászai 77 kg 14,20—14,25, 78 kg 14,35—14,50, 79 kg 14,55—14,70, 80 kg 14,65—14,75, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg 14—14,15, 78 kg 14,15—14,30, 79 kg 14,40—14,50, 80 kg 14,50—14,60.

Pestvidéki rozs 13,30—13,50, egyéb rozs 13,30—13,50, takarmányárpa I 17,75—18,25, takarmányárpa II 17,25—17,50, felsőmagyarországi sörárpa 20—23,50, egyéb sörárpa 18,50—19,00, köles 14,50—16,50, egyéb 14,15—14,30, zab I. 24—24,25, zab II. 23,50—23,75, korpá 13,40—13,60, 8-as liszt 17,50—18,00.

Fehérbab 22—22,50. Tökmag II. 32—33, mák 102—103, muhar 14,50—15,50, csillagfürt 15—16, ella burgonya 10,5—11,2, malátacsíra 12—13, konkoly 12,5—13, olajpogácsa 14—16, sz. rápaszelet 8,25—8,50, széna préselt 9—9,50, lucerna préselt 11—12, szalma préselt 3,8—4,2, Wohltmann burgonya 9,50—10,00, Krüger burgonya 9,30—9,70.

Chicagói terménytőzsdézárlat

Chicago, június 12.

Mai zárlat cent bushel	Buza	Előző zárlat cent bushel
Julius 58,00—57,875	—	—
Szept. 57,87—57,75	—	—
Dec. 61,25—61,125	—	—
	Tengeri	
Julius 56,25	—	—
Szept. 52,125	—	—
Dec. 40,125	—	—
	Zab	
Julius 26	—	—
Szept. 26,50	—	—
Dec. 29	—	—
	Ros	
Julius 37,875	—	—
Szept. 39,75	—	—
Dec. 42,50	—	—

Zürichi zárlat

Páris 20,16 és fél, London 25,04 és háromnegyed, Newyork 515, Bruxelles 71,75, Milánó 26,95, Madrid 52, Amstredam 207,25, Berlin 122,05, Wien 72,35, Szófia 3,73, Prága 15,25, Varsó 57,75, Budapest 90,05, Belgrád 9,11 és egy-negyed, Bukarest 3,06

Valutárfolyamok

Angol font 27,81—27,96, Belga 79,50—79,90, Cseh korona 16,87—16,99, Dán korona 152,90—153,50, Dínár 10,06—10,14, Dollár 571,90—574,90, Francia frank 22,25—22,55, Hollandi forint 229,70—230,70, Lengyel zloty 63,95—64,35, Lei 3,38—3,42, Léva 4,12—4,18, Lira 29,85—30,15, Német márka 135,40—136,00, Norvég korona 153,10—153,70, Osztrák schilling 80,25—80,55, Svájci frank 110,80—111,40, Svéd korona 153,15—153,75.

Az állam márkázni fogja a babot

A földművelésügyi minisztériumban Barcza államtitkárnál értekezlet volt, amelyen felhozták azokat az aggályokat, melyek egyrészt magkereskedelmi, másrészt általános közgazdasági szempontból a bab s egyéb hüvelyesek állami elismerésére s márkázására vonatkozó tervezettel szemben felmerültek. Az értekezlet az aggályokat annyiban méltányolta, hogy határozata szerint a rendelet, mely eredetileg a bab, borsó és lencse vetőmagokra vonatkozott volna, a végrehajtási utasítás értelmében egyelőre a tömegtermelés tárgyát képező szántóföldi babvetőmagokra fog alkalmazást nyerni, melyeknek Magyarországon való elterjesztését és

propagálását a minisztérium már korábban megtartott értekezletnek határozata szerint programjába felvette. Az egyéb, tehát konyhakerti termelés céljait szolgáló babok, valamint az összes borsó- és lencsefélék vetőmagjának állami elismerésével és márkázásával a minisztérium ezek szerint egyelőre nem fog foglalkozni.

Hernyóirtás

A galagonya hernyó pilléje a legtöbb helyen óriási mértékben lepte el a napokban nemesek a keresztcses virág vadnövényeket, de a füveket is és ami rendkívül fontos, a gyümölcsfákat is nagy tömegekben lepte el. A fiatal telepítések gyümölcsfáinak, úgy mint az idősebb gyümölcsfáknak a leveleit egyaránt telerakta élénk sárga színű petével. Ha ezen petékből kikelt hernyók szabadon élőskehetnek, gyümölcsfáink lombzatát teljesen lerághatják, miáltal gyümölcsöseinket a legnagyobb veszedelem fenyegeti.

Ezen körülményre való tekintettel a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Kertészeti Osztálya felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a védekezést el ne mulassza. Miből a petékből hernyók kelnek ki, meg kell permetezni a fákat egy-negyedszázalékos arzola-oldattal, ez az anyag a levélzetet bevonja s a belőle táplálkozó hernyókat megmérgezi, elpusztítja. A permetezést szükség esetén meg kell ismételni.

Ebben az időben lepik el különösen a körte fákat a paizs-tetvek. Ezeket meg kell permetezni dohányluggal, vagy guassia-főzettel. Az éves, vagy idősebb fás részeket becsatoljuk tizszázalékos enda, vagy ötszázalékos novendia oldattal. Ezzel az anyaggal a zöldrészeket nem szabad permetezni. Bővebb felvilágosítást mindenkinek ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Kertészeti osztálya. Debrecen, Hunyadi-utca 5. szám

Az egész világon a termelés növekedése mellett csökken a borfogyasztás

A szőlőtermelés, mely 1900-ban az egész világon 66.505.000 hektárt foglalt el, 1929-ben 66.994.000 hektáron szerepel és ennek megfelelően a termelt bor mennyisége 34 millió hektoliterrel emelkedett. Ezzel szemben ugyszólván az összes államokban csökken a borfogyasztás, nem szólva az egyes amerikai prohibíciós államokról. A legnagyobb visszaesés a borfogyasztás terén Franciaországban, a legnagyobb borfogyasztó államban észlelhető. Franciaországban ugyanis 1900-ban még minden lakosra 155 liter elfogyasztott bor esett évenként, míg az 1929. évi statisztika szerint a lakosok borfogyasztása évenként 140 literre csökkent.

Nyiltér

A „Debreceni Pelgár” című napilap jónak látja mai számában személyemmel oly módon foglalkozni, mintha én Pécsi Ravaszia lakatosmestert megfenyegettem volna, hogy a rendőrségre citálják és bezárják a választás napjaira, ha az Egységspárt jánási ívét alá nem írja. Az illető újságnak ez az állítása szemem szédett! valótlan! —

Komáromy Károly
Vigkedvi Mihály-utca 25

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készítésű
butorait

Vásárok jegyzéke

Junius 13-án. Berzence (sertésvásár nincs), Besenyszög, Pécsvárad, Tolna, Tótszentmárton, Zalalövő (sertésvásár nincs). Állatvásár: Elek. Lóvásár: Békés.
Junius 14-én. Fülöpszállás, Turkeev. Kirakodóvásár: Békés, Elek.
Junius 15-én. Bátaszék, Egerág, Irsa, Jászórokszallás, Kaposmérő, Kiszvárd, Nagybaracska, Nagyvánd, Törökkoppány (sertésvásár nincs), Vasvár (sertésvásár nincs). Állatvásár: Békéscsaba, Martonvásár. Sertés- és kirakodóvásár: Ózd.
Junius 16-án. Adony, Kerkaszentmiklós (sertésvásár nincs), Mihályi, Zagvarékás. Lóvásár: Békéscsaba. Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádásd. Marha

és kirakodóvásár: Lengyeltóti. Kirakodóvásár: Martonvásár.
Junius 17-én. Abaujszántó, Kiskunhalas, Mezőkovácsháza, Nemesvid (sertésvásár nincs), Olaszliszka, Siófok (sertésvásár nincs), Székesfehérvár. Kirakodóvásár: Békéscsaba. Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.
Junius 18-án. Bodvaszilás, Gindlicsálád (sertésvásár nincs), Hortobágy, Nyirábrány, Pacsa, Süttő Szabadhidvég (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Kiskunhalas.
Junius 19-én. Csenger Komádi, Magyarmecske, Veszprém. Marha- és sertésvásár: Szarvas.
Junius 20-án. Állatvásár: Makó. Marha- és kirakodóvásár: Óriszentpéter. Lóvásár: Szarvas.

Vizsgázott
 szülész és ápolónő be-
 teg mellé ajánljok. —
 Jeremiásné, Nyugoti ut-
 ca 24. V

Deutsches
 Kinder fräulein mit Jah-
 reszeugnissen sucht
 Stelle, geht auch, aufs
 Land. Anträge: Kar ut-
 ca 33. 4315

Allást
kereső férfiak

Gazdaságba
 ispánnak, tanyás gazdá-
 nak, munkafelügyelőnek
 vagy bármilyen szerény
 munkára ajánljok —
 azonnali belépésre, sok
 évi gyakorlattal rendel-
 kező 45 éves gazdaem-
 ber. Szíves megkeresést
 „Munkaszerető” jelígre
 a kiadóba (Kossuth ut-
 ca 3.) kér. 3892

Betöltendő
állás nőknek

Ügyes
 kézi varróleányokat és
 tanulóleányokat azonnal-
 ra felveszek. Szabó Kata
 nőidvatterem, Piac utca
 63., I. em. 951

Jó családból
 való takarító felvéte-
 tik Szent Anna 50.

Főzéshez
 is értő hosszú bizonyít-
 ványu minden 15-ikére
 felvétetik három tagu
 családhoz. Bethlen utca
 30. Jelentkezés szomban
 egész nap, vasárnap
 5-7-ig. 4317

Idősebb
 asszony hához megy fe-
 hérnemű varrásra napi
 1 pengőért. Cim Lacikus
 Jánosné, Szív utca 13.
 4177

Betöltendő
állás férfiaknak

Tanulókat
 négy középiskolába
 fel vesz Szoboszlai mű-
 vesész, Széchenyi-utca
 24. szám. 3421

Szabóságéd,
 fiatal, vegyes, állandó
 munkára felvétetik. —
 Hatvan utca 4. Reich.
 992

Kiadó lakás

Két
 szoba, konyha július 1-
 re kiadó. Bónis, Csoko-
 nai utca 23. 1

Egy
 utcai pince szoba, kony-
 ha folyó hó 15-re kiadó
 Cegléd utca 8. 1000

Egy
 szoba, konyha, speiz
 azonnal kiadó. Tégla-
 kert, Basahalom 10-a.
 4328

3 és 2
 szob, fürdőszobás lakás
 kiadó. Hunyadi utca 18.
 4322

Egy
 utcai szoba, konyha, egy
 udvari szoba, konyha ki-
 adó. Nyugati utca 34.
 szám. 161

Kiadó
 augusztus 1-re 4 szobás
 udvari lakás Rákóczi ut-
 ca 8. 4108

Augusztus hó 1-re
 kiadó 3 szoba, előszoba,
 konyha, speiz. Disznó-
 tartás megengedve. —
 Baromfi és földhaszná-
 lat. Vasvári 16. 4171

2 szoba
 mellékhelyiségekkel ál-
 ló utca lakás augusz-
 tus 1-re Domb-utca 4
 szám alatt 4128

Villában
 kétszobás mellékhelyi-
 séggel, ugyanott szoba,
 konyha pincébe kiadó.
 Baranyai 20. Dobozi te-
 mető. 4267

Lehetőleg
 irodának, rendelőnek —
 Miklós utca 16. sz. alatt
 2 utcai szoba, alkov, elő-
 szoba augusztus 1-re ki-
 adó. 4145

Kiadó
 kétszobás udvari lakás
 hozzátartozó mellékhelyi
 ségekkel augusztus else-
 jére. Vörösmarty utca
 32. 4185

Kiadó
 lakás július hó 1-től egy
 szoba, előszoba s konyha
 Kossuth utca 25. 4170

Olcson
 kiadó háromszobás, für-
 dőszobás modern utcai
 lakás friss festéssel au-
 gusztus 1-re. Csokonai
 utca 44. 4184

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 30 fillér, vasárnap 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Többet tudni szedett szavak duplán számítanak. — Utolsó hirdetés más tartá alá esnek.

Levelzés

AROMÁS,
zamatos kávé.
Király üzleté-
ben vevő előtt
pörkölik. Dé-
genfeld-tér 11.

Komoly
 ismertséget negyven, öt-
 ven éves magános nővel.
 Teljes cím Express jelí-
 ge. 4325

Allást
kereső nők

Szoptató
 dajkának elmenne egy-
 szerűbb, kevés igényű,
 egészséges asszony két-
 hetes gyermekével együtt
 Vargakert, Déli or 29.
 954

Megbízható
 tisztességes árvaléány
 jobb családba elmenne
 mindenesnek, esetleg szo-
 balánynak. Cím a kiadó-
 ban.

Középkoru
 géplakatos családos va-
 gyok, hosszú bizonyít-
 ványal rendelkezem, —
 személyemben sok min-
 den megtalálható és hü-
 ség, engedelmesség,
 kérem a jó szívű ura-
 kat bármilyen fix állást
 elfoglalni, házmesteri
 vagy ehhez hasonlót.
 Családom részére napi
 kenyeret kereshessem
 meg. Cím a kiadóban.
 4094

Dajkának
 ajánlkozom. Cím a kiadó
 ban. 4292

A Nagy Arnyék utja

Irta: MARSCHALKÓ LAJOS

22

— Csak azért kértem, — mondotta Herta, — mert ha idebent volt, akkor esetleg nekem is látnom kellett volna azt a bizonyos gnómot.
 — Még szerencse, grófnő, — hogy Maratti mester találkozott a fickóval, — magyarázta a fogalmazó. — Ha ugyanis feltételeznénk, hogy hogy senki se járt a lakásban, akkor már csak egyetlen lehetőség maradna.
 — És ez? — kérdezte fojtott hangon Herta.
 A rendőrtiszt elkacagta magát.
 — Nevetséges dolog, grófnő. Beszélni is felesleges róla.
 — Mégis, mondja meg. Nagyon kíváncsi vagyok rá, — türelmetlenkedett Herta.
 — Nos, ha parancsolja, ez a lehetőség az, hogyha egyáltalán megölték Halmayt, akkor az ölte meg, aki közülünk a legelőször lépett be hozzá.
 — Vagyis Ön, grófnő! — mondta Maratti mester és egy széles pózzal odamutatott Herta felé.

XVII. FEJEZET.

Az autó elindult, de most már Tábori ült a volánhoz, Herta pedig fázósan húzódott össze az ülésen. Fáradt, kimerült volt és a torkát minduntalan összeszorította a sírás. Maratti mestert otthagyták a rendőrtiszttel, aki még a lakást igyekezett átkutatni és a szomszédokat próbálta kihallgatni. Tábori egyideig szóltanul ült a meggyőztört lány mellett.

— Holnap estig — mondta végre — nem fenyeget veszély. A rendőrség még mindig nem bizonyos benne, hogy gyilkosság történt, azon-
 ban kétségtelen az is, hogy Halmay felboncolá-
 sát már el fogják rendelni. Amíg ez meg nem történik, addig a rendőrség is sötétben tapogatózik. A lapok tehát nem fognak lármát csinálni. Mi több, a fogalmazó még meg is ígerte,

hogy a sajtóiroda elől reggelig eltitkolja Hal-
 may halálát. Huszonnégy óra alatt pedig sok
 mindent el lehet intézni.

Herta ráemelte könnyfátyolos szemét Tá-
 borira.

— Mit lehet itt már segíteni? Három ember halt meg miattam, három embernek vittem a halált.

— Meg kell fogni a gyilkost. Ennyi az egész! — mondotta Tábori.

A lány keserű gunnyal felelt:
 — Ne igyekezzék azzal olyan nagyon. Hát-
 ha már meg is van. Háttha itt ül maga mellett.

Emlékszik mit mondott Maratti?
 — Maratti hülye! — tört ki Lászlóból az
 elfojtott düh. Aztán csendesen hozzátette:
 — Vagy hülye, vagy rosszindulatu fráter. Min-
 denesetre nagyon okosan tette, hogy megfo-
 gadta a tanácsomat és nem beszélt előtte a fény-
 képekről.

Herta kérdőleg nézett Táborira, aki ugy
 érezte, hogy meg kell magyaráznia szavait.

— Ugy értem ezt, — mondotta —, hogy
 Maratti bizonyos rosszindulattal viseltetik Ön
 iránt. Egyébként azonban nem hiszem, hogy
 rossz szándékai legyenek. Annyi bizonyos,
 hogy a rendőrség egyik legügyesebb kopója,
 aki nagy szolgálatokat tett már nem egy nyo-
 mozásnál. Az a baj, hogy az ilyen mesterdetek-
 tívек rendszerint bogarasak és ragaszkodnak
 egy-egy fix ideájukhoz.

Az autó befordult a Hárs-utcai palota elé,
 a portás kinyitotta a kaput.

— Legokosabb lesz, ha feljön hozzám Tá-
 bori, — mondta a lány. — Bőrig van ázva és
 bizonvára nem fog ártani egy jó csésze tea.

Tábori nem számított a meghívásra, mely
 nagyon boldoggá tette.

— Köszönettel elfogadom, grófnő. Ma éj-
 szaka még, úgy érzem, szükségem lesz a fris-
 seségemre.

— Mit akar csinálni éjszaka? — kérdezte
 szorongva Herta.

— Elő kell kerítenem a föld alól is egy
 embert, akire szükségünk lesz. Aztán, ha török-
 szakad fel kell zörgetnem az egyetem egyik tu-
 dós professzorát, akivel némi megbeszélni-
 valóm van.

Az inas kinyitotta előttük az ajtót és Herta
 fáradtan támolygott be be a szobába. A vilá-
 gosságnál csak most látta Tábori, hogy a lányt
 mennyire megviselték az elmúlt órák szörnyü-
 ségei. Az arca falfehér volt, a szeme alatt kék
 karikák gyűrűztek. Amig szükség volt rá, hősi
 erővel tartotta magát, most, hogy a kis szalon
 ajtajához értek, egyszerre megtántorodott, ugy-
 hogy Tábori nyult a karja után.

— Szent Isten! Hiszen ön rosszul van.
 Herta beleroskadott egy székbe, aztán újra
 felcsuklott torkán a sírás.

— Soha se lesz már vége ennek a szörnyü-
 ségnek, — zokogta. — Mindig csak halál és ha-
 lál jár a nyomomba. Mindig csak megoldatlan
 titkok, mindig csak új rémségek. Olyanok,
 amikről eddig csak detektívregényekben olvas-
 tam. Mit tudtam én ezekről eddig? Éltam a ma-
 gam életét, sportoltam, tenniszeztem, színházba
 jártam. Ha magamba voltam is, soha se ért
 eddig semmi baj. Most aztán egyszerre minden
 a fejemre zudul.

— Valahogy úgy érzem, — próbálta vigasz-
 talni Tábori —, hogy most már vége felé já-
 runk a rémségeknek.

— És a Halmay halála? — vágott közbe
 Herta.

— Ki tudja, háttha éppen ez segít hozzá a
 megoldáshoz, — töprengett Tábori. — A név-
 soron az utolsó név Bielek Péteré. Ő rá gon-
 dom lesz, hogy baja ne essék. Inkább az a kér-
 dés, hogy honnan fog előkerülni a hatodik arc-
 kép. Halmay esete mindenesetre egy fontos
 adatot csak szolgáltatott.

— A fényképre gondol, amit zsebre tett? —
 kérdezte Herta.

(Folyt. köv.)

Kiadó lakások
azonnalra. Egy I. emeleti lakás, mely áll 4 szobából, előszoba, konyha és fürdőszobából, egy II. emeleti garzon lakás, mely áll egy nagy szobából, előszoba és fürdőszobából, egy III. emeleti utcai lakás, mely áll 5 szobából, előszoba és fürdőszobából s minden más komforttal — Vajmennyi lakás főponti fűtéssel. A házban személyfelvonó van, amely a lakók által ingyen vehető igénybe. Érdeklődni Piac utca 34. könyvkereskedésében. 3512

Két
szoba, konyha kiadó június 15-re. Cegléd utca 14. szám. 4131

Kiadó
azonnal udvari két szobás lakás mellékhelyiségekkel. Arany János utca 30. 4298

Utcai
2 szoba, konyha, speiz 1-re kiadó. Domb utca 3. szám. 4305

Központon
egézséges, napos szoba 1-2 személy, esetleg házaspár részére és egy szerényen butorozott szoba azonnalra olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 927

II-ik emeleti
5 szobás hallos, komfortos lakás Piac utca 22-24. szám alatt azonnal kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 4146

3-4 vagy 5
szobás modern lakás november 1-re kiadó. — Rákóczi utca 10. délután 3-5 megtekinthető. 4309

Háromszobás
fürdőszobás komfortos utcai lakás augusztus egyre kiadó. Mester utca 29. Értekezni 11-3 óráig. 4157

2 szoba,
konyha, fürdőszobás lakás kiadó. Batthyány u. 10. szám. 4313

Kiadó
2 szoba, mellékhelyisérek és 2 szoba, előszoba mellékhelyiség július 1-re Parkirozott csendes udvar. Teleki utca 24. sz. 4308

Kiadó
egy szobából álló utcai lakás, egy üzlethelyiség bármilyen célra, július 1-re. Teleki utca 19. sz. 4314

4 vagy 5
szobás lakás kiadó. Rákóczi Jenő u. (volt Király u.) 5. 3852

Kiadó
gyönyörű olcsó 5, 3, 2 szobás lakások augusztus vagy novemberre, Péterfia 48. Ugyanott autógarage, nagyszerű raktár. 4151

Négyszobás
fürdőszobás, tágas lakás külön kerttel kiadó Szentanna 29. 4130

Modern
3 szobás parkettos fürdőszobás lakás kiadó Garainál, Hunyadi utca 17. sz. 3912

2 szobás
lakás II-ik emeleten Kossuth-utca 3. szám alatt kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 4148

Butorozott szoba

Butorozott
2 ágyas nagy szoba kiadó. Ugyanott különbejárattal kisebb szoba. Ára 30 pengő. Hunyadi utca 12. szám. 4204

Különbejárattal
utcai butorozott szoba kiadó. Bethlen u. 5. sz. 4251

Kiadó
szép butorozott különbejárattal utcai szoba — Batthyány utca 5. 4312

Különbejárattal
két szoba butorral vagy anélkül egyenként is kiadó. Püspöki palota I. 38. szám. 4300

Butorozott
szoba, két személyes, nyaralásra alkalmas, kiadó. Széchenyi ut 10. 944

Csinosan
butorozott utcai szép szoba egy-két személy részére kiadó. Hatvan utca 1., II. em. 17. 754

Csinos
utcai szoba, konyha kiadó. Nyugati utca 34. szám. V 3

Központon
csinosan butorozott világos utcai szoba, fürdőszoba és zongorahasználattal egy-két személy részére jutányosan kiadó Hatvan utca 1., II emelet 17. 754

Kiadó
két szoba csinosan butorozva, ebédlő és háló esetleg külön is, fürdőszobahasználattal. Vigkedvő Mihály u. 10. z. 3397

Különbejárattal
szép butorozott szoba olcsón kiadó központon Iskola utca 8. 988

Csendes
virágos udvarban egy butorozott utcai és egy butorozatlan udvari szoba kiadó. Eötvös utca 9. 4329

Lakás és szoba kereslet

Két
szoba, konyha lakást keresek belváros közelében. Hegyi, Bethlen u 31. szám. 4189

Allami tisztviselő
keres kettő szoba, konyha, kamarás lakást augusztusra, Cimet a kiadóba kérem leadni. 4038

Oktatás

Tanítás.
Kovács István tanár (Károly Ferenc József ut 26-b.) elfogad tanításra középiskolai fiú és leány tanulókat, valamint magántanulókat is.

Teljes ellátás

Szobát
teljes ellátással keres idős urinó jobb izr. családnál. Értekezés Hunyadi 24., emeleten. 990

Elelmiszert, ital

Fajborok
sajáttermésű édes óbor 60 fillér és 1 pengő literenként is. Arany János utca 20. 4115

Tóby István
Tóby István fajborai ujjléti fajborainak kimérése Kossuth utca 9 kapu alatt, literenként 60 fillér. 4328

Autó motor, kerékpár

Eladó
kitűnő állapotban levő, hat hengeres Auburn gyártmányú négyüléses csukott, személyautó. Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 4097

Kerékpárok.
használt, de kitűnő állapotban igen olcsón eladó kedvező részletfizetés mellett. Debreceni Autóforgalmi, Hatvan utca 53. 446

600-as
angol motorkerékpár oldalkocsival vagy anélkül, Bosch világítási berendezés és egy Lucas akkumulátor eladó. — Bethlen utca 33. 1291

Butorok

Egy
fehér lakk gyermekágy olcsón eladó. Kinizsi utca 26. 3704

Használt
butorok Timár utca 20. szám alatt eladók. 4311

Komplett
értékes ebédlőbutor, — egyéb butorokkal, konyhaberendezéssel, fotelekkel jutányosan eladó. Erdgelődni Hatvan utca 11. Martinnál. 906

Egy
jókarban levő szalon olcsón eladó. Domb utca 6. szám. 987

Ebédlő,
konyhabutorok stb. eladók. Arany János utca 59., utcai lakás. 2

Ajánlat

KIRÁLY
kávét mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeldtér 11. szám.

Borotválás 16 f., hajnyírás 20, 30 fillér, ondulolás 60, manikűr 30, szombat és vasárnap 10 fillérrel drágább. — Szikszay, Wesselényi utca 111. fodrászterem. 4300

Kiadó
Batthyányi utca 12. sz. alatt egy istálló. 4324

Kávépörkölő,
fűszeresnek való, üstház eladó. Hatvan utca 36. Róth. 977

Mosást,
vasalást házánál vagy lakásomon olcsón vállalok. Ötgyermekes hádba kérek. 2008

Építők figyelmébe
Azbest-pala, szovati cserép, kátránypapír, cement lap és mozaiklapok gyári áron kaphatók Bulyovszky Dániel, Rákóczi utca 6. telefon 84. 4255

Szemüvegek.
hőmérők, látszerek legolcsóbban Paulo vésnök, bélyegzőkészítő és látsszerkereskedőnél Batthyány u. 22. 3847

Nedves
falak szigetelésre, felburkolások fürdőszobák csempézése jutányos áron minden színben Bulyovszky u. n. Pestvérek, Rákóczi u. 6. sz. 4256

Minden
háztartásban nélkülözhetetlen cikk részlet eladás terjesztéséhez — ügyes ügynökök felvétetnek Bulyovszkynál, Rákóczi u. 6. 4257

Gallértisztítás
rófőherre magas fényre 7 fillértől. Legszebben, legolcsóbban fest. mos. tisztít Libándi, Péterfia utca 4. keresztpület. 861

Parkirozások
rózsaoltványok, mindenféle virágpalánták, virágzó cserepes növények jutányosan kaphatók — Takarékosági könyvre hathavi hitelt nyújt. Ifj. Abel Aladár műkerésznél, Széchenyi ut 14. 1877

Akváriumok
kertj lócák, nyuz- és vendégágyak Nagy vezérlételeben, Csapó utca 77. Kanyarsarok. 1936

Eladó ingóság

Üzletberendezés
nyitott fiókos szekrény búda, három fiókkal trafik cégtábla, bevilágítók, spaletos és redőnyös egy és kétszárnyú szoba ajtó minden méretben olcsón eladó. Pézeli u. 4. szám. 1664

Üzlet, műhely, raktár

Salétrom utca
2. szám alatt három üzlethelyiség, cipész, fodrász, szabó, bádogos, — kész ruha, ugyancsak mérszárosnak is alkalmas olcsó bérért kiadó. Értekezni Goldban fűszer üzlet, Külsővásártér 13. 973

Sarok
fűszerüzlet kiadó. Cím a kiadóban. Italmérvan. 957

Üzlethelyiségnek
is kiválóan alkalmas csatló ház gyümölcsös mellett négy szobával és mellék helyiségekkel. 570 négyzetű területtel. Hajdusoboszlón, Rákóczi ut 52. szám alatt eladó. — A fürdő közelében gyümölcsös szőlős föld, 305 négyzetű eladó paitával. 4181

Kiadó
üzlethelyiség vagy lakásnak, Boldogkert, Csónak utca 3 sz. 4301 Kereslet

Üzlethelyiség
azonnal kiadó. Hunyadi utca 26., Erzsébet u. 50 4306

Üzlethelyiség
kitűnő helyen, ugyanott műhely kiadó. Piac utca 75. alatt. V 3

Postapalota
mellett Hatvan utca 11. tágas üzlethelyiség azonnalra jutányosan kiadó. Telefon 150. 999

Kiadó
egy üzlethelyiség vagy lakásnak egy szoba, Boldogkert, Csónak utca 3. 4319

Üzlet
kiadó Hunyadi utca 18. Forgalmi helyen. 4313

Kereslet

Keresek
feles juhval állást 150 vagy kétszázal 150 anya és ötven bárány, akár egy magasabb juhászszámadói állást elfogadok. Cím a kiadóban. 4298

Megvételre
jókarban levő gyalupadot keresek. Cím a kiadóban. 4302

Boroshordókat
veszek, ár, nagyság megadandó. Piac utca 42. sz. Klement. 979

Kerti
vassátort, használtat, kezesek. Értekezni Rákóczi utca 13., hátul az udvarban. 990

Elvezett
egy háromhónapos, göndör, fehérszőrű pinsi kutya, nyakán piros csat. A kutya farka vágott. A becsületes megtalálót kéri, hogy Késses utca 47. szám alatt adja át a kutyát.

Eladó ház

Eladó
ház négy lakással, villany, víz, csatorna. angol klozett bevezetve, szivattyus kút, jókarban, szabadkiszől. Homok utca 77. 802

Eladó
Homokkert, Kiss Áron utca 6. sz 26 évig adómentes új ház, 4 szobás urilakással, minden mellékhelyiséggel, gyümölcsös. 4307

Eladó
Homokkert, Kiss Áron utca 6. sz. 26 évig adómentes új ház 4 szobás urilakással, minden mellékhelyiséggel, gyümölcsös.

Eladó föld

Tanyás ingatlan
2 kat. hold a Diószegi út mentén a 6-os kilométernél 4 hold öszi vassal kedvező Áron és vezérelési feltételekkel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1373

Kondor utca
3. szám alatt még kilenc építkezési hely részletfizetésre kiadó. Szent Anna 4. 4266

Nagyerdőnél
jutányosan eladó ház és villatelek. Értekezni Kassai ut 34. 4231

Birtok bérlet

Haszonbérbe
kiadó 140 hold tanyás birtok. — Értekezni Bethlen u. 54. 42

Haszonbérbeadó
f. évi október 1-től Debrecenből 40 kilométerre kövesút mentén fekvő 1760 m. holdas szeszgyári homokbirtok. Értekezni a gazdaság megbízottjánál, Kossuth utca 29., udvari emeleten. 998

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomdavezető: VARGA ENDRE.